

**Kuopion ja Maaningan perusturvan ja terveydenhuollon
palvelujen yhteinen järjestäminen
Kuopio vastuukuntana**

28.5.2012

SISÄLTÖ

SISÄLTÖ	3
JOHDANTO	5
1. SELVITYSTYÖN ETENEMINEN, AIKATAULU JA OSALLISTUJAT	6
2. TERVEYDENHUOLLON PALVELUT	7
2.1. Vastaanottopalvelujen nykytilanne	7
2.2. Vastaanottopalvelut 1.1.2013 lukien	8
2.3. Suun terveydenhuollon palvelujen nykytilanne	9
2.4. Suun terveydenhuollon palvelut 1.1.2013 lukien	9
2.5. Terveydenhoidon palvelujen nykytilanne	10
2.6. Terveydenhoidon palvelut 1.1.2013 lukien	11
2.7. Kuntoutuspalvelujen nykytilanne	11
2.8. Kuntoutuspalvelut 1.1.2013 lukien	12
2.9. Työterveyshuollon palvelujen nykytilanne	12
2.10. Työterveyshuollon palvelut 1.1.2013 lukien	12
2.11. Sairaalapalvelujen nykytilanne	13
2.12. Sairaalapalvelut 1.1.2013 lukien	13
2.13. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen nykytilanne	13
2.14. Mielenterveys- ja päihdepalvelut 1.1.2013 lukien	15
3. PERUSTURVAN PALVELUT	17
3.1. Vanhus- ja vammaispalveluiden nykytilanne Maaningalla	17
3.2. Kotihoidon, vanhusten päiväkeskustoiminnan, palveluohjaustoiminnan, vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon sekä kehitysvammaisten työtoiminnan järjestäminen 1.1.2013 alkaen	19
3.3. Vanhusten asumispalvelujen nykytilanne Maaningalla	22
3.4. Vanhusten asumispalvelut 1.1.2013 alkaen	23
3.5. Sosiaalipalvelujen nykytilanne	23
3.6. Sosiaalipalvelut 1.1.2013 lukien	25
3.7. Perusturvan tukipalvelut	27
4. TUKIPALVELUT JA HENKILÖSTÖ	28
4.1. Päätöksenteon ja toimeenpanon nykytilanne	28
4.2. Päätöksenteko ja toimeenpano 1.1.2013 lukien	28
4.3. Taloushallinnon nykytilanne	29
4.4. Taloushallinto 1.1.2013 lukien	29
4.5. Henkilöstöhallinnon nykytilanne	30
4.6. Henkilöstöhallinto 1.1.2013 lukien	30
4.7. Tietohallinnon nykytilanne	31

4.8.	Tietohallinto 1.1.2013 lukien	32
4.9.	Tilahallinnon ja kiinteistöpalvelujen nykytilanne	33
4.10.	Tilahallinto ja kiinteistöpalvelut 1.1.2013 lukien	34
4.11.	Hankinta- ja logistiikkapalvelujen nykytilanne	34
4.12.	Hankinta ja logistiikkapalvelut 1.1.2013 lukien	35
4.13.	Toimisto- ja arkistopalvelujen nykytilanne	35
4.14.	Toimisto- ja arkistopalvelut 1.1.2013 lukien	35
4.15.	Henkilöstö 1.1.2013 lukien	35
LITTEET	36
LIITE 1.	Kuopion kaupungin kotihoidon palvelutasomääritykset vuodelle 2012	37
LIITE 2.	Vanhusten asumispalveluiden palvelutasomääritykset vuodelle 2012	38
LIITE 3.	Omaishoidon tuen myöntämisperusteet vuonna 2012	41
LIITE 4.	Palveluseteliohjeet perusturvan palvelualueella 1.1. – 31.12.2012	46

JOHDANTO

Kuopion kaupunki ja Maaningan kunta ovat päättäneet perusturvan ja terveydenhuollon palvelujen yhteisestä järjestämisestä Kuopion toimiessa vastuukuntana. Yhteistoiminta alkaa 1.1.2013 lukien kaksivuotisella määräaikaisella sopimuksella. Perusturvan ja terveydenhuollon palvelujen lisäksi yhteinen järjestäminen koskee näiden palvelujen tukipalveluja, henkilöstöä, ohjausjärjestelmää, rahoitusta ja rahoituksen periaatteita.

Maaningan ja Kuopion yhdistymisneuvotteluissa on lähtökohtana perusturvan ja terveydenhuollon peruspalvelupainotteisuus ja lähipalveluperiaate. Kantavina teemoina ovat palvelujen asiakaslähtöisyys, kaupunkilaisten arjessa pärjäämisen tukeminen ja palvelujen vaikuttavuus. Vahvan peruskunnan järjestämisvastuu palveluista toteutetaan nojautuen kaupungin omaan palvelutuotantoon, jota täydennetään kuntayhtymien, yritysten ja kolmannen sektorin palveluin.

Kuntien yhdistymisen toteutuessa lähtökohtana pidetään nykyistä peruspalvelujen rakennetta (toimipisteet) ja valikoimaa. Sen mukaisesti suurten väestöryhmien usein ja toistuvasti tarvitsemien palveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan. Tavoitteena on palvelutapojen, asiakkaan palvelupolkujen ja esim. asiakasmaksujen yhdenmukaistaminen. Tavoitteeksi asetetaan myös sähköisen asioinnin, puhelinneuvonnan ja palveluohjauksen lisääminen. Maaninkalaisia koskeva vanhusten palveluiden kokonaissuunnittelu toteutetaan osana Kuopiossa käynnissä olevaa Ikäystävällisen Kuopion rakentamista.

Maaningan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa tällä hetkellä Siiliset -liikelaitos, jossa palvelukokonaisuudet on järjestetty Siilinjärvellä olevan yhteisen hallinnon ja johdon alle. Lähiesimiestyötä on suuremmissa palveluissa ollut myös Maaningalla. Kuntien yhdistyessä päätöksenteko- ja johtamisjärjestelmä toteutetaan Kuopion palvelualuemallin mukaan. Palvelut toteutetaan Kuopion asiakkuusjohtajien ja palvelupäälliköiden sekä paikallisesti toimivien lähiesimiesten johtamina. Palvelukokonaisuuksien tuotannosta vastaava henkilöstö siirretään Siilisetistä Kuopion kaupungin perusturvan- ja terveydenhuollon palvelualueille. Epäselvät tilanteet selvitetäisiin yksilöllisesti, kuten työntekijät, jotka ovat Siilisetissä ollessaan siirtyneet muihin tehtäviin.

Palvelujen toteutuksessa pyrkimyksenä on löytää tarkoituksenmukaisin tapa. Selvitellään mahdollisuudet toteuttaa osa palveluista yhteisissä yksiköissä Siilinjärven, KYS:n ja muiden toimijoiden kanssa sekä myös ostopalveluna Siilinjärveltä. Palvelujen toteuttamisessa hyödynnetään molempien osapuolten hyviä käytäntöjä, kuten Maaningan kokemuksia maaseutalueella toimimisessa

1. SELVITYSTYÖN ETENEMINEN, AIKATAULU JA OSALLISTUJAT

Perusturvan ja terveydenhuollon Kuopio-Maaninka yhteistoiminta-alueen valmistelu on edennyt kolmen tasoisena työskentelynä kevään 2012 aikana. Ensimmäisen työskentelytason on muodostanut poliittinen ohjausryhmä, joka ohjaa myös Kuopion ja Maaningan välistä kuntaliitosta. Toisen tason valmistelussa on muodostanut Kuopion ja kaikkien kumppanuuskuntien (Suonenjoki, Tuusniemi ja Maaninka) yhteinen koordinaatioryhmä ja kolmannen tason käytännössä tarkemmin yhteistoiminnan asiasisältöjä valmistelleet erilliset työryhmät. Palvelujen yhteistoiminnan järjestämissuunnitelmaa (tämä asiakirja) ja yhteistoimintasopimusta laativia työryhmiä on ollut yhteensä 6 kappaletta:

- 1) Terveydenhuollon palvelut (sis. mielenterveys- ja päihdepalvelut)
- 2) Työterveyshuollon palvelut
- 3) Perusturvan palvelut (sis. sosiaalipalvelut)
- 4) Tukipalvelut ja henkilöstö
- 5) Ohjausjärjestelmä
- 6) Rahoitus, rahoituksen periaatteet ja ohjaus

Kuopion ja Maaningan kuntaliitosta valmistellut ohjausryhmä on kokoontunut 9.1. ja 19.3. Perusturvan ja terveydenhuollon yhdistymissopimusneuvotteluryhmä kokoontuu vielä 16.5. ja kuntaliitosta valmisteleva ohjausryhmä 11.6. Kuopion ja kaikkien kumppanuuskuntien työtä valmisteleva koordinaatioryhmä on kokoontunut 31.1., 13.3., 3.4 ja 24.4. Tavoitteena on, että prosessin tuloksena syntyvä ehdotus perusturvan ja terveydenhuollon yhteistoiminnasta päätetään molempien osapuolten hallituksissa ja valtuustoissa kesäkuussa 2012.

Palvelujen yhteistoiminnan valmistelussa on työskennellyt kaksi alatyöryhmää: perusturva ja terveydenhuolto. Perusturvan työryhmän vetäjänä on ollut Kuopion kaupungin hoivajohdaja Mari Antikainen ja terveydenhuollon työryhmää on johtanut Kuopion kaupungin terveysjohtaja Matti Pietikäinen. Terveydenhuollon työryhmässä mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteistoiminnan suunnittelua on vetänyt Kuopion kaupungin mielenterveysjohtaja Pirjo Saarinen ja työskentelyyn ovat osallistuneet Kuopiosta myös seuraavat henkilöt: apulaisylilääkäri Saija Roine ja osastonhoitaja Pirjo Marttinen. Sosiaalipalvelut sisältyvät perusturvan työryhmään, jonka jäsenenä on ollut myös Kuopion sosiaalijohtaja Jarmo Rautjärvi. Palvelujen yhteistoiminnan valmisteluun ovat Maaningan osalta osallistuneet seuraavat henkilöt: kh:n nimeämä luottamushenkilöedustaja Mervi Karttunen (varalla Irma Saarinen), perusturvajohtaja Arja Kekoni (Siiliset), mielenterveyspalvelujen päällikkö Tuula Eronen (Siiliset, miel.terv.palvelut) sekä sairaalapalvelujen päällikkö Aino Hietakorpi (Siiliset).

Tukipalvelut ja henkilöstö -työryhmän asiakokonaisuus kattaa talous-, tieto-, henkilöstö- ja tilahallinnon, tilapalvelut sekä hankinta- ja logistiikkapalvelut. Kuopion kaupungin perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstö- ja hallintopäällikkö Jukka Uschanoff on vetänyt tätä työryhmää. Muita Kuopion edustajina työryhmässä ovat olleet: henkilöstöjohtaja Markku Mattila, vs. tietohallintopäällikkö Vesa Laukkanen, talouspäällikkö Arja Matsi ja tilahallintopäällikkö Mervi Happonen. Maaningan kuntaa on työryhmässä edustanut talous- ja elinkeinojohtaja Timo Kiviluoma.

Yhteistoiminta-alueen ohjausjärjestelmän valmistelu on tapahtunut prosessissa Kuopio-vetoisesti. Alatyöryhmää vetää Kuopion kaupungin kaupunginsihteeri Heikki Vienola ja työhön on osallistunut Maaningan kunnan edustajana hallintojohtaja Mirja Korhonen.

Rahoituksen, rahoituksen periaatteiden ja ohjauksen alatyöryhmän vetovastuussa on ollut Kuopion kaupungin strategijahtaja Sirpa Lätti-Hyvönen ja lisäksi ryhmän työskentelyyn on osallistunut Kuopion kaupungin perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden talouspäällikkö Arja Matsi. Maaningalta työryhmän työskentelyyn on osallistunut talous- ja elinkeinojohtaja Timo Kiviluoma.

2. TERVEYDENHUOLLON PALVELUT

2.1. Vastaanottopalvelujen nykytilanne

Avoterveydenhuollon vastaanottopalvelut Maaningalla toteutetaan omahoitaja/omalääkäri - työparimallilla väestövastuisesti kahdella alueella. Lisäksi n. 250 Käärmelahden alueen maaninkalaista kuuluu yhden pääterveysaseman omalääkäriin/-hoitajan vastuuväestöön.

Kiireettömien vastaanottopalveluiden lisäksi terveysasemalla annetaan myös päivystyspalveluita virka-aikaisesti. Klo 16-22 päivystys on Siilinjärven terveysasemalla ja klo 22-08 Puijon sairaalassa Kuopion kaupungin hallinnoimana. Viikonloppuisin ja juhlapyhinä päivystys on Siilinjärven terveysasemalla klo 8-22 ja klo 22-08 Puijon sairaalassa.

Liikelaitoksen omia erikoislääkäreitä ovat psykiatri, radiologi ja geriatri. Ostopalveluna hankitaan ortopedin palveluita ja sisätautilääkärin tekemiä endoskoppioita (suoliston ja mahalaukun tähystykset), jotka toteutetaan Siilinjärven terveysasemalla. Muutoin erikoissairaanhoido tapahtuu maaninkalaisia koskien Kuopion yliopistollisessa sairaalassa (KYS).

Ravitsemusterapeutin palveluja hankitaan ostopalveluna sairaanhoitopiiriltä ja vastaanotto tapahtuu Siilinjärven terveysasemalla. Terveydenhuollon käytössä on Siilisetissä yhteinen sosiaalityöntekijä. Ensihoito ja sairaankuljetus hoidetaan Siilinjärven kanssa yhteistyössä ostopalveluna Helsingin Ensihoito ja Sairaankuljetus Oy:ltä v. 2012 loppuun asti, jonka jälkeen toiminta siirtyy sairaanhoitopiirin toiminnaksi.

Vastaanottopalvelujen käynnit Maaningalla v. 2011:

- lääkäriellä 5 462
- hoitajalla 4 336
- INR hoitokäynnit yht. 2 372

Tukipalvelut:

- Maaningalla otetaan laboratorionäytteitä Itä-Suomen laboratorokeskus ISLABin toimesta ma – pe klo 7-10.
- Röntgenyksikkö on Siilinjärvellä ja se on auki ma – pe klo 7.30-15. Radiologi työskentelee Siilinjärven toimipisteessä kolmena päivänä viikossa. Röntgenkuvat arkistoidaan KYSin PACS -kuva-arkistoon.

- Välinehuolto ostetaan KYS:ltä (jatkossa Servica), hammashuolto hoitaa osittain omat välineensä.
- Lääkehuolto ostetaan KYSin apteekilta.
- Hoitotarvikehankinnat suoritetaan pääsääntöisesti alueellisen IS-Hankinnan kautta.
- Merkittävät kojeet ja laitteet luetteloitu.
- Potilasturvallisuuden seurannassa on apuna valtakunnallinen HaiPro-järjestelmä

Maaningan vastaanottoyksikön henkilöstö nimikkeittäin:

Nimike	Lkm	Huomioita
Vastaanoton ylilääkäri	x	yhteinen resurssi koko vast.ottopalveluissa
Lääkäri	2	Lisäksi 1 eurolääkäriavakanssi koko Siilisetissä
Sairaanhoitaja	3	
INR-hoitaja	1	2 pv./vk, muu aika Siilinjärvellä
Terveystenhoitaja	1	valtimotautihoitaja
Sairaanhoitaja varahenkilö	x	yhteinen resurssi koko Siilisetissä
Osastonhoitaja	x	hoitotyötä yhteinen resurssi
Apulaisosastonhoitaja	x	hoitotyössä yhteinen resurssi

2.2. Vastaanottopalvelut 1.1.2013 lukien

Vastaanottotoiminta Maaningalla jatkuu pääosin nykyisten järjestelyjen tapaan. Laboratoriopalvelut ostetaan nykyiseen tapaan sairaanhoitopiirin liikelaitokselta (ISLAB). Sairaan- kuljetustoiminnan järjestämisvastuu siirtyy uuden terveydenhoitolain myötä sairaanhoitopiirille 1.1.2013 lukien. Kuvantamispalvelut on mahdollista ostaa Siilinjärven terveystieteidenkeskuksesta, jos se tietoteknisesti (Efficca – Pegasos) on mahdollista.

Hoitotarvikejakelun periaatteena on tuottaa palvelu lähipalveluna eli asiakkaan kannalta käytännössä ei tule merkittäviä muutoksia.

Jos päivystyspalveluiden tarpeessa ei tapahdu merkittävää kasvua, Siilinjärvi voi myydä iltaja viikonloppuaikaista päivystyspalvelua edelleen Siilinjärven terveysasemalla. Jonkinlainen ongelma on tietojärjestelmien erilaisuus, sillä Siilinjärvellä on Efficca -potilastietojärjestelmä ja Kuopiossa Pegasos. Yöaikainen päivystys on nykyiseen tapaan Kuopion yhteispäivystyksessä.

Lähetteelliset tai erityispalvelut, joihin maaninkalaiset on Siilisetissä ohjattu Siilinjärvelle, toteutetaan jatkossa pääsääntöisesti Kuopiossa. Tähän vaikuttaa myös v. 2014 voimaan tuleva kansalaisten laajentuva valinnanvapaus, jonka mukaan palvelupisteen (terveysaseman tai sairaalan) voi valita koko maan alueelta.

Sairaanhoitopiirin tuottama erikoissairaanhoito ja muu ostopalvelutoiminta jatkuu muutosvaiheessa ennallaan, mutta kaikki sopimukset tarkistetaan ja arvioidaan. Samalla arvioidaan, mitkä erikoislääkäripalvelut voidaan ostopalvelun asemasta saada Kuopion omasta yksiköstä Potilaat ohjautuvat pääsääntöisesti omiin ja tarvittaessa yksityisiin erikoislääkäripalveluihin terveyskeskuslääkärin läheteellä.

Effica-potilastietojärjestelmä muuttuu Pegasos-tietojärjestelmäksi. Alkuvuonna 2013 otetaan käyttöön eResepti.

2.3. Suun terveydenhuollon palvelujen nykytilanne

Suun terveydenhuolto toteutetaan Maaningan terveysaseman yhteydessä sijaitsevassa hammashoitolassa. Viikonloppuisin särkypäivystys on Kuopion terveyskeskuksessa. Ortopantomografiapalvelut (hampaiston ja leuan panoraamakuva) tuotetaan Siilinjärven terveysasemalla. Potilastietojärjestelmänä on Effica.

Käyntimäärät vuonna 2011:

- käynnit hammaslääkärillä 3519
- käynnit hoitajalla / suuhygienistillä 1572

Eurot / vuosi (tuotebudjetin mukaan)

- tuotot 99 644 €
- kulut 279 648€
- kate 180 005 €

Oikomishoito on toteutettu oman organisaation oikojahammaslääkärin toimesta.

Henkilöstö

Nimike	Lkm	Huomiota
Johtava hammaslääkäri	x	12,5 % palveluista
Hammaslääkärit	1	
Osastonhoitaja ja apulaisosastonhoitaja	osa-aik.	12,5 % palveluista
Suuhygienisti	1	
Hammashoitajat	1	hoitaa välinehuollon ja instr. teroituksen

2.4. Suun terveydenhuollon palvelut 1.1.2013 lukien

Suun terveydenhuollon palveluja johdetaan Kuopion kaupungin ylihammaslääkärin toimesta. Peruspalvelut suun terveydenhuollon osalta säilyvät paikallisena palveluna. Erikoishoito-

palvelut (oikominen, kirurgia ja anestesia) tuotetaan Kuopiosta, mutta toteutetaan lähipalveluna esim. lasten osalta. Lähipalvelun ansiosta vanhemmat pääsevät paremmin mukaan hoitokäynneille eikä lapsille aiheudu poissaoloja koulusta.

Ympäri vuorokautinen päivystysvelvoite on tulossa asetuksen myötä suun terveydenhuoltoon. Erikoissairaanhoidon vastuu päivystyksestä klo 21-8 ja perusterveydenhuolto klo 8-21. Näistä molemmat toteutetaan Kuopiossa.

Sekä Kuopion että Maaningan hammashoitolalla on Effica –potilastietojärjestelmä. Ortopantomografiakuvat tuotetaan Kuopion terveystieteiden keskuksessa.

2.5. Terveystieteiden palvelujen nykytilanne

Terveystieteiden palveluista perhesuunnittelu- ja äitiysneuvola sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto tuotetaan tällä hetkellä osana hyvinvointineuvolan palveluita.

Maaningalla on yhdistetty äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajan vastaanotto ja palvelut tuotetaan viitenä päivänä viikossa. Kouluterveydenhoitaja toimii Maaningan kouluilla neljänä päivänä viikossa ja yhden päivän viikossa hän työskentelee tällä hetkellä Siilinjärven lastenneuvolassa. Toimitilat ovat Maaningan terveystieteiden keskuksella ja kouluilla.

Yhdistettyyn äitiys- ja lastenneuvolaan on resursoitu tällä hetkellä lääkäripalvelua yhteensä 3,5 tuntia viikossa. Kouluterveydenhoitoon on resursoitu samoin lääkäripalvelua 3,5 tuntia viikossa.

Toiminnot vuonna 2011

- äitiysneuvola: asiakkaita 32, käynnit 653 (terveydenhoitaja 509, lääkäri 144)
- naisten joukkotarkastukset n. 100 vuodessa, käynnejä 88
- perhesuunnittelu: asiakkaita n. 150/v, käynnit 137 (terveydenhoitaja 80, lääkäri 57)
- lastenneuvola: asiakkaita 313, käynnit 746 (terveydenhoitaja 580, lääkäri 166)
- kouluterveydenhuolto: asiakkaita 432/v, käynnit 1082 (terveydenhoitaja 1006, lääkäri 76)
- opiskelijaterveydenhuolto: asiakkaita 0/v; Maaningalla ei ole opiskelijaterveydenhuoltoa, palveluina maksetaan 70 opiskelijan huoltoa.

Henkilökuntaresurssia käytetään yksi viikko vuodessa kausi-influenssarokotuksiin.

Neuvola- ja kouluterveydenhuollon henkilöstö nimikkeittäin 17.1.2012:

Nimike	Lkm	Huomioita
Terveystenhoitaja, äitiys- ja lastenneuvola	1	
Terveystenhoitaja, kouluterveydenhuolto	0,8	Yksi päivä viikossa Siilinjärven lastenneuvolas- sa
Lapsiperheiden kotipalvelu	0	Järjestetään Siilinjärven resurssista

2.6. Terveystenhoidon palvelut 1.1.2013 lukien

Palvelut tuotetaan pääosin nykyisen mallin mukaisesti lähipalveluna. Omalääkärit tuottavat neuvoloiden ja kouluterveydenhuollon lääkäripalvelut sektorityönä. Nykyinen kouluterveydenhoitajan 0,2 resurssi on tarpeen kohdentaa Maaningan lastenneuvolaan.

Kuopiossa on äitiys- ja lastenneuvolaa tukevia erikoislääkäripalveluja, jotka jatkossa ovat myös maaninkalaisten käytössä.

2.7. Kuntoutuspalvelujen nykytilanne

Maaningan terveysasemalla toimii apuvälinelainausta ja fysioterapiaosasto, Keskeisimmät laitteet ja välineet on luetteloitu.

Puheterapeutin vastaanotto on Maaningalla keskimäärin yhtenä päivänä viikossa. Joitakin asiakkaita on käynyt vastaanotolla myös Siilinjärvellä.

Toiminnot:

- puheterapia (asiakkaita n. 30 /v), käynnit n. 300
- yksilökäyntejä fysioterapia n. 800
- yksilökäyntejä toimintaterapia n. 100
- ryhmäkäyntejä fysioterapia 300
- fysioterapiapalvelut Siilinjärven vuodeosastolla maaninkalaisille 280 käyntiä/v, Nil-
siän vuodeosastolla vastaavasti 70 käyntiä / vuosi
- apuvälineiden lainaus ja päätökset/vuosi
 1. apuvälinelainaukset 350
 2. lääkinnällisen kuntoutuksen terapiapäät 20
 3. lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepäät 100

Kuntoutusyksikön henkilöstö nimikkeittäin 2012:

Nimike	Lkm	Huomioita
Kuntohoitaja (koulutusvapaalla tammi-lokakuu), sijaisena fysioterapeutti	1	avoterveydenhuollon yksilö-, ryhmä- ja kotikuntoutusta 80 % Ainolan vanhainkotipalv. 20 %
Kuntohoitaja	20 %	lääkinnällinen kuntoutus, veteraanit 20 %
Puheterapeutti	yhteinen	Siilisetin yhteinen vakanssi

Maaningan terveysasemalla toimii apuvälinelainaus ja fysioterapiaosasto, Keskeisimmät laitteet ja välineet on luetteloitu.

2.8. Kuntoutuspalvelut 1.1.2013 lukien

Kuntoutusyksikkö tuottaa itse tai järjestää ostopalveluna fysioterapia-, puheterapia- ja toimintaterapiapalveluja ja veteraanikuntoutuksen sekä vastaa apuvälinepalveluista. Maaningan yksikön toiminnat sovitetaan rakenteeltaan vastaamaan Kuopion kuntoutusyksikön toimintoja ja järjestetään kuntoutuspalvelut yhtenäisesti. Vastuu on Kuopion kuntoutusyksikön kuntoutuspäälliköllä ja palveluesimiehellä.

2.9. Työterveyshuollon palvelujen nykytilanne

Työterveyshuollolla on Maaningalla vastaanotto.

- lääkärinkäynnit n. 900 /v, osa-aikainen työterveyslääkäri
- hoitajakäynnit n. 700/v, yksi työterveyshoitajaa

Nollanettobudjetti.

Nykyinen henkilöstö nimikkeittäin 17.1.2012:

Nimike	Lkm	Huomioita
Lääkäri	Osa-aik	
Työterveyshoitaja	1 pv/vko	vastaanotto Maaningalla, muuten Siilinjärvellä
Työfysioterapeutti	Yht.res	Yhteisresurssi Siilisetissä

2.10. Työterveyshuollon palvelut 1.1.2013 lukien

Työterveyshuolto fuusioidaan osaksi Kallaveden työterveyshuollon liikelaitosta. Yhteinen liikelaitos mahdollistaa työntekijöiden käydä työterveyshuollon palveluissa lähimmässä pisteessä, mutta tavoitteena on säilyttää myös Maaningalla toimiva yksikkö (lähipalvelu) esim. kunnassa toimivien yrittäjien mm. viljelijöiden palveluiden turvaamiseksi.

2.11. Sairaalapalvelujen nykytilanne

Sairaalapalvelut tuotetaan Siilisetin palveluiden kokonaisuudessa Siilinjärven ja Nilsiä vuodeosastoilla. Maaninkalaisten hoitopäiviä v. 2011 oli yhteensä 3 251, joista Siilinjärven vuodeosastolla toteutui 2 938 hoitopäivää ja kustannukset niistä Maaningan kunnalle oli yhteensä 503 455,68 €. Nilsiä vuodeosastolla toteutui 313 hoitopäivää, joiden kustannusvaikeus kunnalle oli 63 567,17 €.

Potilastietojärjestelmänä on Effica.

2.12. Sairaalapalvelut 1.1.2013 lukien

Terveyskeskustasoinen sairaalahoido järjestetään pääsääntöisesti joko Harjulan sairaalassa tai Nilsiä vuodeosastolla. Jos kuitenkin Siilinjärven päivystysvastaanotolla olevalle maaninkalaiselle on tarve saada lyhytaikaisesti sairaalapalvelua, se voi Siilinjärven vuodeosaston senhetkisen paikkatilanteen niin salliessa toteutua Siilinjärven osastolla.

Jos esim. erikoissairaanhoidosta kotiutuville potilaille, joiden kotona pärjäämistä ilman jatkuvaa terveydenhuollon tukea haluttaisiin seurata, olisi Ainolan hoivayksikköön mahdollista järjestää muutama hoitopaikka. Tämän edellytyksenä olisi kuitenkin sairaanhoitajamiehityksen lisääminen ainakin päivävuoroihin sekä riittävän lääkärikapasiteetin varmistaminen. Lisäksi MRSA -kantajien eristäminen ko. potilaista tulisi varmistaa.

Potilastietojärjestelmäksi muuttuu vuoden 2013 alusta Alue-Pegasos. Henkilökunnalle toteutetaan jo loppuvuonna 2012 tarvittava koulutus, jotta käyttöönotto toteutuu hallitusti. Alkuvuonna 2013 otetaan käyttöön myös eResepti.

2.13. Mielensterveys- ja päihdepalvelujen nykytilanne

Mielensterveyspalvelut, aikuiset:

- vastaanotto Maaningalla joka päivä lähipalveluna: yhden vakinaisen psykiatrian sairaanhoitajan vastaanotto ma – pe päivinä ja lisäksi kahtena päivänä viikossa Siilinjärven mielensterveysneuvolan vahvuuteen kuuluva psyk. sh on Maaningan toimipisteessä.
- vastaanottokäyntejä yhteensä sairaanhoitajilla n. 840/v, parityöskentelynä n. 90 käyntiä/v
- kahdella psykiatrisella sairaanhoitajalla eri asiakkuuksia yhteensä n. 140, joista uusia n. 50/v
- puhelinvastaanottoja n. 180/v
- psykologipalveluja tarvittaessa Siilinjärven mielensterveysneuvolassa, v. 2011 uusia asiakkuuksia oli 8, mikä oli myös kaikkien asiakkuuksien määrä, hoitokertoja 1-5, maksimi 10 käyntiä. Ei terapiahoitoja.
- ostopalvelopsykiatri käy n. joka 2. viikko yhden päivän, käyntejä n. 90/v.

- maaninkalaisia käy myös Siilinjärven mielenterveysneuvolassa, asiakkuuksia 7/v ja käyntejä 35/v. Käärmelahden alueen asukkaat käyttävät myös Siilinjärven palveluita, käyntimäärät eivät näy erikseen.
- kotikuntoutus ei toimi Maaningalla. Hoidetaan kotihoidon toimesta, ei mielenterveysyksikön.
- 13 mielenterveysasiakkaalle järjestetään palveluasumista asumisyksikkö Mäntykodissa, jossa työskentelee kaksi lähihoitajaa. Mäntykodin toiminta sijoittuu nykyisessä organisaatiossa mielenterveyspalveluihin ja esimiehenä toimii mielenterveyspalveluiden päällikkö. V. 2012 varaus 83 715 €.
- ostopalveluna järjestetään (v. 2011 5 mielenterveyskuntoutujalle) tehostettua palveluasumista ja asumispalvelua (SiilinHelmi/Attendo palvelukoti, Pielaveden palvelukoti, Matti ja Liisa-koti Pieksämäki). Talousarvio v. 2012 varaus 106 412 €.

Mielenterveyspalvelut, lapset ja nuoret, Hyvinvointineuvola:

- psykologipalvelut talousarvio 2012 varaus 46 970 €
- sosiaalityöntekijän palvelut talousarvio 2012 varaus 25 147 €
- lastenpsykiatriin palvelut talousarvio 2012 varaus 9 245 €

V. 2011 käynti- ja kustannustietoja aikuisten mielenterveyspalveluissa:

- mtt -vastaanotto 60 min 723 käyntiä 54 919,08 €
- käynti 120 min 20 käyntiä 4 268,60
- parityö 60 min 86 käyntiä 14 773,94
- parityö 120 min 9 käyntiä 3 073,41
- ryhmäkäynnit 3 käyntiä 314,10
- puhelinvastaanotot 178 käyntiä 3 115,00

V. 2012 aikuisten mtt -vastaanottopalvelujen varaus 98 580 € tuotteiden mukaan.

Päihdepalvelut:

Päihdepalveluihin on varattu v. 2012 kuntoutukseen 9 800 € ja polikliiniseen hoitoon 7 000 €.

V. 2011 päihdehuollon päätöksiä tehtiin 12 kpl.

Mielenterveyspalvelujen nykyinen henkilöstö nimikkeittäin:

Nimike	Lkm	
Psykiatrian sairaanhoitaja	1-2	1 vakinainen psyk sh on Maaningalla, 2 pv/vi Siilinjärveltä käy psyk sh Maaningalla Lisäksi vastaanottokäyntejä toteutuu Siilinjärven toimipisteessä
(Lähihoitaja/sosiaalityö	2	Mielenterveyspotilaiden asumisyksikkö-Mäntykoti
Psykologi	Yht. res.	Yhteisresurssi Siilisetissä
Psykiatri	Osa-aik.	Ostopalvelua 1 pv n. joka II vi
Psykologi, lapset ja nuoret	yht. resurssi	Siilisetin yhteinen resurssi

2.14. Mielenterveys- ja päihdepalvelut 1.1.2013 lukien

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyspalvelujen osalta Maaningan tämänhetkiset palvelut liittyvät osaksi Kuopion kaupungin mielenterveys- ja päihdepalveluja. Palvelut järjestetään lähipalveluna Maaningan terveysasemalla.

Aikuisten mielenterveyspalvelujen osalta Maaningan työryhmän on toiminnallisesti järkevintä liittyä Nilsiänsä tavoin Kuopion psykiatrian keskuksen (KPK) organisaatioon. Yksikkö on liian pieni toimimaan itsenäisenä toimintayksikkönä Kuopion mielenterveys- ja päihdepalveluissa.

Tällöin hallinnon ja esimiestyön osalta osastonylilääkärin (KYS)/asiakkuusjohtajan (kaupunki) ja apulaisylilääkärin/palvelupäällikön (kaupunki) työpanokset tulevat ko. organisaatiosta, samoin osastonhoitajan (kaupunki). Psykiatrin, psykologin, toimistosihteerin ja tekstinkäsittelijän palvelujen järjestäminen tulee selvittää. Järjestely vaatii Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hyväksynnän.

Potilaat kirjautuvat KYSin potilasrekisteriin, sairauskertomusjärjestelmä on Miranda ja sähköinen lähetejärjestelmä Oberon. Pegasos-oikeudet annetaan potilastietojen katselun osalta. Toiminta on läheteellistä erityispalvelua, mutta läheteettömät palvelut ovat myös mahdollisia ja ikärajat joustavia. KPK:n lähete-kriteereiden perusteella osa nykyisistä avopalveluiden asiakkaista siirtyisi omalääkäritoiminnan piiriin (vrt. Vehmersalmen, Karttulan ja Suonenjoen suunnitelmat).

Siilinjärven mielenterveysneuvolan käyntien siirtyessä Maaningan yksikköön, siellä tarvitaan vähintään 1,5 tai 2 psykiatrisen sairaanhoitajan tehtävää. Tästä järjestelystä tulee sopia Siilinjärven kanssa.

On myös selvitettävä, yhdistyisivätkö KPK:n palvelujen piiriin KYSin Psykiatrian palveluyksikön Siilinjärven poliklinikan erityispalvelut maaninkalaisten käyntimäärää vastaavan resurssin osalta (psykiatrin ja psykologin palvelut)? Nilsiä ja Maaninkaa on silloin selvitettävä yhdessä. Maaninkalaisten 20–64 –vuotiaiden käyntejä Siilinjärven pkl:lla oli v. 2011 yhteensä 437, hoidettuja henkilöitä 33 ja heistä uusia asiakkuuksia 16. KYSin Vanhuspsykiatrian pkl:n hoidossa oli vain 3 maaninkalaista v. 2011. Jos aikuispotilaat siirtyvät KPK:n palvelun piiriin, tulee selvittää nyt Maaningan/Siilinjärven työryhmissä olevien yli 64 -vuotiaiden maaninkalaisten hoitopaikka jatkossa. Osa siirtynee omalääkäritoiminnan piiriin.

Lasten ja nuorten 0-18 -vuotiaiden palvelut on järjestetty Maaningalla Siilisetin Hyvinvointipalvelujen toimesta ja jatkossa Kuopion Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen (Perhe-

neuvola) sekä Terveystieteiden palvelujen toimesta. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen erityispalvelujen kuten psykologin ja erikoislääkäripalvelujen tarve tulee selvittää.

Maaninka on hankkinut lastenpsykiatrian erityispalveluja KYSistä, v. 2011 hoidettuja henkilöitä oli kaksi. KYSin Nuorisopsykiatrian poliklinikalla kävi 8 maaninkalaista nuorta v. 2011, uusia asiakkaita oli 6, vastaanottokäyntejä yhteensä 38.

Sairaalahoitoa tarvitsevat potilaat ohjataan hoitoon Alavan ja Julkulan sairaaloihin.

Päihdepalvelut

Päihdepalveluja Maaninka hankkii erillisellä maksusitoumuksella Päihdepalvelusäätiöltä. Psykiatrian sairaanhoitajat hoitavat on myös päihdeongelmaisista potilaita.

3. PERUSTURVAN PALVELUT

3.1. Vanhus- ja vammaispalveluiden nykytilanne Maaningalla

Vanhuspalvelut

Vanhuspalvelut vastaavat saumattomalla palveluketjulla ikääntyneiden kotipalveluista ja asumispalveluista.

Vanhuspalveluiden toiminnan lähtökohtana on tukea ikääntyvien kuntalaisten oikeutta hyvään elämään sekä huolehtia heidän toimintakykynsä ylläpitämisestä.

Kotipalveluiden ja asumispalveluiden tavoitteena on edistää ikääntyvän väestön itsenäistä suoriutumista arkitoiminnoissa sekä mahdollistaa täysipainoinen ja turvallinen elämä. Lisäksi tavoitteena on tukea ikääntyvien kotona asumista niin kauan kuin se ihmisarvoa kunnioittaen on tarkoituksenmukaista vanhuspalveluiden voimavarojen puitteissa. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnissa käytetään perustana asiakasturvallisuutta, hoidon jatkuvuutta ja taloudellisuutta.

Vanhuspalveluissa ikääntyville suunnatut palvelut järjestetään tarve- ja voimavaralähtöisyyteen perustuen yhteistyössä ikääntyvän, hänen läheistensä ja eri toimijoiden kanssa. Peruslähtökohtana ovat jokaisen ikääntyvän yksilölliset tarpeet, toiveet ja arvostukset, jotka heijastavat hänen ainutkertaista elämänsä historiaansa tapoineen ja tottumuksineen.

Vanhuspalveluissa lähtökohtaisesti painotetaan ikääntyvän ihmisarvon ja autonomian kunnioittamista, oikeudenmukaisuutta ja osallistumista. Ennaltaehkäisevän ja kuntouttavan työn onnistumisessa on ratkaisevaa ikääntyvän omat terveyttä edistävät valinnat ja elämäntapa.

Väestöennuste / Maaninka (802)						
Vuosi	2011	2012	2013	2015	2020	2025
Yli 65-vuotiaat yhteensä	827	842	862	885	993	1071
Muutos edelliseen		15	20	23	108	78
Yli 75-vuotiaat yhteensä	402	402	405	416	437	505
Muutos edelliseen		0	3	11	21	68

Kotipalvelut

Kotipalveluiden tarkoituksena on neuvonnan, ohjauksen, hoidon toteutuksen sekä kuntouttavan työtöiden avulla turvata omassa kodissaan asuvien asiakkaiden tarvitsemat hoito, hoiva ja huolenpitopalvelut parhaalla mahdollisella tavalla Siiliset yhteistoiminta-alueen kotipalveluiden voimavarojen puitteissa. Kotipalveluiden tavoitteen on tuottaa riittävät, oikea-aikaiset ja mahdollisimman pitkälle asiakkaiden tarpeita vastaavat palvelut.

Kotihoito

Maaningalla vanhusten kotihoito (kotisairaanhoido ja kotipalvelu) toimii Siilisetissä yhtenä kokonaisuutena toiminnan ja talouden näkökulmasta. Maaningalla vanhusten kotihoidon tuottavat yhteistoiminta-alueen läntisen kotihoidon alueen kaksi tiimiä. Läntisen alueen kuuluu Maaningan tiimien lisäksi yksi kotihoidon tiimi Siilinjärven alueelta.

Kotihoidon palveluita tuotetaan myös ryhmäkoti Ollinkulmaan, joka on 8 paikkainen.

Yhteistoiminta-alueen kotihoidon tilinpäätös 2011 oli 4,2 milj. € ja talousarvio 2012 4,6 milj. €. Yhteistoiminta-alueella kotihoidon kustannukset eivät ole kunnittain.

Vuoden 2011 tilinpäätöstietojen perusteella säännöllisen kotihoidon palveluiden piirissä Maaningalla oli 16 % (65 asiakasta) yli 74-vuotiaista.

Tuki- ja ohjauspalvelut

Siiliset -yhteistoiminta-alueella on tuki- ja ohjauspalvelutiimin palveluna tuotettu palvelu- ja muistipalveluohjausta sekä kotiutushoitajan palveluja. Näitä palveluita on toteutettu kaikissa kunnissa mutta rajoitetusti.

Tuki- ja ohjauspalvelutiimi tekee harkinnanvaraiset vanhusten, vammaisten ja pitkäaikais-sairaiden omaishoidontukipäätökset sekä sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelupäätökset. Lisäksi palveluohjausta on suunnattu asiakaspalveluna palveluiden tarpeen kartoittamiseen sekä ennaltaehkäiseviin kotikäynteihin (EHKOT). Ennaltaehkäiseviä (EHKO) kotikäyntejä tehtiin vuonna 2011 Maaningalla 9 henkilölle. Käynnit eivät saavuttaneet kaikkia 75-vuotiaita kutsukirjeen saajia. Tukipalveluina tuotetaan pääsääntöisesti ateria- ja turvapalveluita.

Siiliset -yhteistoiminta-alueella Maaningan palveluohjaus on järjestetty siten, että yksi palveluohjaaja tekee Maaningalle 40 % työtä ja Nilsiään 60 %. Muistipalveluohjaus ja kotiutushoito on tuotettu Siilinjärven resurssilla yksittäisille asiakkaille.

Maaningan omaishoidontukeen on talousarviossa 2012 varattu 211 793,00 €. Muutoin tukipalveluiden talousarvio on yhteistoiminta-alueella yhteinen. Siiliset -yhteistoiminta-alueen tukipalveluiden TA2012 on 172836,00 €.

Maaningalla ei ole järjestetty Siiliset peruspalvelukeskuksen tuottamana ikäihmisten päivätoimintaa. Seurakunnalla on palveluna ikäihmisten kerho joka toinen viikko.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Kehitysvammaisia Maaningalla on 55 henkilöä. Kehitysvammahuolto on tuotettu keskitetysti Siilisetistä. Kaikki uudet asiakkaat ovat ohjautuneet palveluihin Siilisetin palveluohjaajan kautta. Lisäksi Maaningalla toimii Pihlajakoti, joka tarjoaa kodin 8 kehitysvammaiselle. Pihlajakodissa on lisäksi 4 asumisvalmennusasuntoa, jossa on ruoanlaittomahdollisuus. Pihlajakodin henkilöstö vastaa myös Rajalan tukiasunnoissa asuvien 8 kehitysvammaisen henkilön asumisen tuen tuottamisesta. Pihlajakodissa työskentelee 8 ohjaajaa ja yksi varahenki-

lö/ohjaaja. Pihlajakodin kustannukset TA 2012: 454 620 €. Kahdelle maaninkalaiselle kehitysvammaiselle ostetaan asumispalvelut palvelukodeista TA 2012: 209 500 € ja neljä maaninkalaista on laitoshoidossa Vaalijalassa.

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden hakemukset käsittelee aikuissosiaalityöntekijä, jolla on vastaanotto Maaningalla kahtena päivänä viikossa.

Työtoiminta

Työ- ja päivätoimintapalveluja tuotetaan Maaningalla sijaitsevassa Jukolan toimintakeskuksessa Siilisetin ylläpitämänä, TA 2012: 195 302 €, noin 4044 työ- ja päivätoimintapäivää. Jukolassa työskentelee kaksi ohjaajaa. Asiakkaita päivä ja työtoiminnassa on 24 henkilöä, joista 16 kehitysvammaista ja 8 mielenterveyskuntoutujaa.

3.2. Kotihoidon, vanhusten päiväkeskustoiminnan, palveluohjaustoiminnan, vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon sekä kehitysvammaisten työtoiminnan järjestäminen 1.1.2013 alkaen

Palvelut toteutetaan Kuopion kaupungin Ikäystävällinen Kuopio vuoteen 2030 -ohjelman mukaisesti. Kuopiossa vanhus- ja vammaispalveluiden palveluohjaus on keskitetty omaksi kokonaisuudekseen ja näin ollen esimerkiksi asumis- ja hoivapalveluiden järjestämisessä on mahdollista hyödyntää laajempia resursseja sekä välttää päällekkäisyyttä toimintojen järjestämisessä.

Kotihoito

Maaningalla kotihoidon tuotanto jatkuu entisellään, koska Maaningalla on toimiva ja asiakaslähtöinen kotihoidon tiimi. Maaningalla on mahdollista ottaa käyttöön nopealla aikataululla Kuopiossa käytössä oleva kotihoidon tuotannonohjauksen mobiilijärjestelmä. Kaupungin mallista poiketen palveluohjausyksikön tilaamat palvelutarpeen arviointikäynnit uusille kotihoidon asiakkaille, omaishoidon tuen tukikäynnit ja HEHKO –käynnit toteutetaan kotihoidon tiimistä. Hyvinvointia edistävät kotikäynnit toteutetaan 77 vuotta täyttävillä sekä tiettyissä erityistilanteissa, mm. yksinäiset ja leskeytyneet. Kuopion keskustassa toimii ikäneuvola.

Hoitosuunnitelma aloitetaan arviointikäynnillä, ja sen päivityksestä, ylläpidosta ja arvioinnista vastaa tiimin oma hoitaja. Uuden asiakkuuden laittaa vireille Pegasokseen ensisijaisesti palveluohjaaja ja hänen poissaolonsa aikana tiimivastaava tai alueella toimiva kotisairaanhoidaja.

Maaningalla kotihoidossa voi olla asiakkaana joitakin mielenterveyskuntoutujia, joten hoitovastuut kotihoidon ja Kuopion psykiatrian keskuksen kanssa on sovittava.

Maaningalla otetaan käyttöön lääkkeiden koneellinen apteekkien annosjakelu.

Hoiva-alan yritystoiminnan oletetaan käynnistyvän, koska Kuopion yritysasiamiestoiminnalla pyritään tukemaan yrittäjyyttä Maaningalla. Maaninka ottaa palvelusetelin käyttöön sa-

malla edellytyksellä kuin Kuopiossa, mikäli valtuusto hyväksyy palvelusetelin käyttöönoton. Kuopiossa on tällä hetkellä noin 60 palvelusetelituottajaa, joista osa on kiinnostunut laajentamaan toimintaansa.

Kuopion vastuukuntamallissa kotihoidon palvelukriteerit yhdenmukaistuvat.

Kuopion kotihoidon palvelutasomääritykset ovat asiakirjassa liitteenä 1.

Vanhusten päiväkeskustoiminta

Kuopiossa vanhusten päiväkeskustoimintaa järjestetään kaupungin eri alueilla (Riistavedellä, Vehmersalmella, Karttulassa ja Kuopiossa). Uutena kokeiluna on mm. kulttuurihoitajan palveluiden hyödyntäminen osana päiväkeskustoimintaa. Vanhusten päiväkeskustoimintaa Maaningalle suunnitellaan samalta pohjalta kuin Riistavedellä, Karttulassa ja Vehmersalmella.

Palveluohjaustoiminta

Kuopion vanhusten ja vammaisten palveluohjausyksikössä hoidetaan keskitetysti koko kaupungin kotihoidon, asumispalvelujen ja omaishoidon asiakkaiden palveluohjaus, palvelutarpeen arviointi sekä hoito- ja palvelusuunnitelmiin perustuvat palvelupäätökset ja niistä edelleen tehtävät asiakasmaksupäätökset. Kuopiossa painopiste on ennakoiivan toimintamallin ja ennaltaehkäisevien palveluiden kehittämisessä. Palveluohjausyksikkö vastaa sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden järjestämisestä useille asiakasryhmille kuten vanhuksille, vammaisille, kehitysvammaisille, pitkäaikaissairaille, mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut hoitavat palveluohjausyksikön sosiaalityöntekijät, joille asiakkaat on jaettu alueittain.

Moniammatillinen henkilöstö arvioi ja järjestää myös tukipalvelut kuten esimerkiksi ateria-, sauna-, turvapalvelut. Maaningalla jatkossa alueen kotihoito hoitaa palvelutarpeen arvioinnin asiakkaan kotona. Palveluohjausyksikkö ohjaa yksityisten sosiaalipalvelujen hankintaa ja valvoo yksityistä tuotantoa. Palveluohjausyksikössä tehdään myös vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella myönnettävät palvelu- ja tukitoimipäätökset.

Kuopiossa kotiutushoidon järjestää sairaalapalvelujen yhteydessä toimiva ja palveluohjausyksikön yhteinen moniammatillinen tiimi.

Muistipalveluohjausta tekevät muistihoitaja Harjulan poliklinikalla, sekä muistihoitajat kotihoidossa että palveluohjausyksikössä.

HEHKO-käynnit toteutetaan tällä hetkellä kotihoidon tuotannosta kaikille 77-vuotiaille, jonka lisäksi kotihoidon tuotannossa toimii ikäneuvola, joka on avoinna kaikille kuntalaisille.

Vanhus- ja vammaispalvelujen palveluohjaus siirtyy Siilisetiltä Kuopion palveluohjausyksikköön ja toiminnan organisointi Maaningalla täytyy sopia erikseen.

Palvelusetelin käyttöönotto joustavoittaa palveluiden järjestämistä ja lisää asiakkaan valinnanmahdollisuuksia. Kuopio käyttää monipuolista palvelusetelituotantoa sekä sähköistä pal-

velusetelijärjestelmää vanhus- ja vammaispalvelujen järjestämiseen oman palvelutuotannon rinnalla. Palvelusetelin hinta ja palveluiden valikoima vahvistetaan vähintään vuosittain. Palveluohjausyksikkö ohjaa yksityisten sosiaalipalvelujen hankintaa ja valvoo yksityistä tuotantoa.

Palveluseteliohjeet ovat tämän palvelujen järjestämissuunnitelman liitteenä 4.

Omaishoidon tuen myöntämiskriteerit ja palkkioluokat yhdenmukaistuvat Kuopion omaishoidon tuen palvelujen mukaisiksi. Maaningalla ei ole käytössä palveluseteliä vanhusten ja vammaisten palveluissa, joten palvelusetelin käyttöönotto joustavoittaa palveluiden järjestämistä ja lisää asiakkaan valinnanmahdollisuuksia. Palveluntuottajia ei arvion mukaan kuitenkaan alueella ole kovin runsaasti, joten yhteistyö elinkeinotoimen kanssa on käynnistettävä hoiva-alan yrittäjien lisäämiseksi alueella. Asiakasmaksut yhdenmukaistuvat kuntaliitoksessa.

Kuopion omaishoidon tuen myöntämisperusteet ovat liitteenä 3.

Maaningalla palveluohjaus toimii Kuopion palveluohjausyksikön kautta. kokonaisuudessaan toimitaan Kuopion toimintamallin ja kriteeristöjen mukaisesti.

Kuopiossa vanhusten ja vammaisten palveluohjausyksikkö järjestää tukipalvelut asiakkaille. Tukipalveluja ovat mm. ateriapalvelut, turvapalvelut ja saunapalvelut. Ateriapalvelut vanhuksille ja vammaisille tuottaa Servica Oy. Miten Maaningalla ateriapalvelut tuotetaan?

Kuopiossa turvapalvelut (hälytyskeskus, turvapuhelin-, turva-auttajakäynnit ja yöpartiotoinnin) tuottaa Espero Care Oy vuoden 2014 loppuun asti. Turvapalvelu tullaan arvioimaan kokonaisuutena osana Kuopion kaupungin kehittämistyötä.

Vammais- ja kehitysvammapalvelut

Kuopiossa kehitysvammapalveluihin hakeudutaan palveluohjausyksikön kautta, jonka sisällä toimii kaupungin omana toimintana erityisneuvola. Erityisneuvolan toiminta vastaa sisälöltään Vaalijalan poliklinikan palveluja ml. lääkäripalvelut. Vaalijalan poliklinikkakäynnit suunnitellaan siirtyväksi Kuopion erityisneuvolaan.

Kuopion perusturva- ja terveyslautakunta on päättänyt kokouksessaan 20.3.2012 käynnistää keskustelun asiasta. Kehitysvammahuollon palvelukokonaisuuden järjestäminen on laajuudeltaan erittäin suuri kokonaisuus, joten mahdollisesta erityisneuvolatoiminnan vastuukuntamallista tulee laatia erillinen selvitys. Esim. Vaalijalan poliklinikkakäyntien siirtäminen Kuopion erityisneuvolaan vaatii päällekkäisten resurssien tarkastelemista Vaalijalan kanssa.

Kehitysvammahuollossa asiakkaille järjestetään muiden palveluiden ohella päivä- ja työtoimintaa sekä lapsille iltapäivähoitoa. Kehitysvammaisten päivä- ja työtoimintaa järjestetään Maaningalla Jukolassa.

Työtoiminta

Työtoimintaa olisi mahdollista toteuttaa Maaningalla sijaitsevassa toimintakeskus Jukolassa.

3.3. Vanhusten asumispalvelujen nykytilanne Maaningalla

Asumispalvelut muodostuvat tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon yksiköistä.

Tehostetun palveluasumisen yksiköt tarjoavat esteetöntä, turvallista ja toimintakykyä ylläpitävää ja yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan perustuvaa ympärivuorokautista kuntouttavaa hoitoa ja hoivaa ikäihmisille, joilla on runsaasti hoidon, ohjauksen ja tuen tarvetta. Tehostetussa palveluasumisessa ikäihminen on vuokrasuhteessa. Palvelu muodostuu ikäihmiselle tarjottavasta kodinomaisesta, viihtyisästä ja asiakkaan henkilökohtaisia tarpeita vastaavasta asumisesta, siihen liittyvistä tukipalveluista ja kuntoutumista edistävästä toimintataivoista.

Laitos- eli vanhainkotihoitoon tavoitteena on yksilöllisyytensä säilyttävän ikäihmisen hyvä hoito turvallisessa, viihtyisässä ja kodinomaisessa ympäristössä. Vanhainkotihoitossa pyritään tukemaan omatoimisuutta ikäihmisen voimavarojen ja toimintakyvyn puitteissa, luomaan turvallisuuden tunne sekä tuottamaan onnistumisen elämyksiä. Vanhainkotihoitossa noudatetaan kuntouttavaa toiminta-ajatusta, johon kuuluu myös virikkeellisyys. Tavoitteena on järjestää mielekästä tekemistä ja kuntoutusta sekä yksin että ryhmässä yhteistyössä hoitohenkilökunnan, viriketyöntekijän, fysioterapian ja vapaaehtoisten sekä omaisten kanssa. Vanhainkodissa asuvien ikäihmisten vuorovaikutussuhteiden ylläpitämistä pidetään oleellisena osana hoivaa.

Lyhytaikais- eli intervallihoito on tilapäistä tai jaksottaista kuntouttavaa hoitoa, jonka tavoitteena on omassa kodissaan asuvan ikäihmisen virkistytminen, toimintakyvyn ylläpitäminen sekä hoitavan omaisen levon mahdollistaminen. Lyhytaikaishoidon tavoitteena on tukea ikäihmisen arjessa selviytymistä

Tehostettu palveluasuminen

Tehostetun palveluasumisen asunnot ovat vuokra-asuntoja, joiden kustannuksista asukas vastaa itse. Hoiva- ja huolenpitopalvelut on järjestetty Siilisetin henkilökunnan toimesta ympärivuorokauden.

Maaningalla tehostettua palveluasumista tuotetaan kahdessa omassa yksikössä, Viljamilä ja Kotikulmassa. Viljami on Maaningan vanhusten taloyhdistyksen omistuksessa oleva kiinteistö, jossa Siiliset -peruspalvelukeskus on tuottanut palvelua. Viljamilä on 21 asuntoa, joista 20 on pitkäaikaiskäytössä ja 1 asunto on lyhytaikaishoidon käytössä. Kotikulma on muistiasiakkaiden tehostettu palveluasumisyksikkö, jossa on 14 asuntoa. Näistä asunnoista 1 on lyhytaikaishoidon käytössä ja 13 pitkäaikaishoidon käytössä.

Maaningan tehostetun palveluasumisen, Kotikulman yksikön tilinpäätös 2011 oli 503839,00€ ja TA 2012 458777,00€. Toisen tehostetun palveluasumisen, Viljamin yksikön, tilinpäätös 2011 oli 542893,00 € ja TA 2012 651316,00 €

Tehostettua palveluasumista ostetaan Maaningalla 8 paikkaa. Maaningan kotihoidon asumispalvelut (yksityinen tehostettu palveluasuminen, hoitokodit) TA2012 on 200248,00 €

Tehostettua palveluasumista Maaningalla on 10,3 % (41 asukasta) yli 74-vuotiaista. Maaningan tehostetun palveluasumisen käyttöaste vuonna 2011 oli 96 %.

Laitoshoito eli vanhainkotihoito

Maaningan vanhainkodissa, Ainolassa, on 26 paikkaa. Paikoista 23 on virallisesti pitkäaikaishoivan käytössä ja 3 lyhytaikaishoivan käytössä. Vanhainkodin täyttöaste Maaningalla vuonna 2011 oli 102 %

Maaningalla yli 74-vuotiaista on laitoshoidossa 5,8 % (23 asukasta).

Ainolan tilinpäätös oli 1 387 823,00 € (2011) ja TA2012 on 1 360 110,00 €

3.4. Vanhusten asumispalvelut 1.1.2013 alkaen

Kuopiossa vanhusten asumispalvelua kehitetään Ikäystävällinen Kuopio -ohjelman mukaisesti ja sosiaali- ja terveysministeriön laatusuosituksen mukaisesti siten, että vuonna 2015 tehostettua asumispalvelua olisi 5-6 % yli 75-vuotiaille ja pitkäaikaista laitoshoidoa enintään 3 %:lle yli 75-vuotiaille. Vanhusten asumispalveluiden kehittäminen tarkoittaa käytännössä laaja-alaista rakennemuutosta, jossa pitkäaikaishoidon paikat korvautuvat vähitellen kodinomaisilla asumisratkaisuilla. Painopiste siirtyy kotona asumisen tukemiseen, jossa uutena toimintana Kuopiossa on aloitettu pienryhmäkotien perustaminen vanhuksille.

Maaningan alueella vastaava rakennemuutos tulisi suunnitella ja aikatauluttaa. Kumppanuuskuntien alueella olisi tarpeellista laatia asumispalveluiden verkostoeselvitys kuntien kiinteistöjen ja ostopalveluiden arvioimiseksi.

Vastuukuntamallin käynnistyttyä aloitetaan prosessien yhdenmukaistaminen asumispalveluiden osalta (omavalvonta, viranomaisvalvonta ja yrittäjäyhteistyö).

Kuopion vanhusten asumispalveluiden palvelutasomääritykset vuodelle 2012 ovat liitteenä 2.

3.5. Sosiaalipalvelujen nykytilanne

Aikuissosiaalityön yksikössä etuuskäsittelijöiden tiimi hoitaa keskitetysti kaikki toimeentulotukihakemukset koko Siilisetin alueella. Aikuissosiaalityöntekijällä on asiakasvastaanotto Maaningalla kahtena päivänä viikossa. Aikuissosiaalityöntekijä vastaa myös vammaispalvelulain mukaisten palveluiden hakemusten käsittelystä, päihdepalveluista ja aktivointisuunnitelmien teosta yhdessä TE-toimiston henkilöstön kanssa. Siilisetissä aikuissosiaalityön yksiköstä on tuotettu myös sosiaalityön palvelut vanhus-, mielenterveys- ja terveydenhuollon palveluihin kahden yhteisen sosiaalityöntekijän työpanoksella. Esimiehenä yksikössä on aikuissosiaalipalveluiden päällikkö ja yksikössä työskentelee 7 sosiaalityöntekijää, 5 etuuskäsittelijää, 2 kuntouttavan työtoiminnan ohjaajaa ja 0,5 työnsuunnittelijaa.

Talousarviossa 2012 toimeentulotuen bruttovaraus on 246 000 €, työmarkkinatuen kuntaosuus 54 000 € ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden varaus 81 500 € sekä vammaispalvelulain mukaisiin avustuksiin varaus 54 000 €. Aikuissosiaalityön palveluiden oman toiminnan kustannus tuotteiden kautta on TA 2012: 106 278 €.

	v. 2011	v. 2012 (arvio)
Asiakkaiden määrä		
toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä	129	127
vamm.palv./kulj.palv. asiakkaat (7/2011)	79	80
henkilökohtainen apu	10	12
palveluasuminen	2	2
sos.työllistäminen (kuntouttava päivätoiminta)		5
aktivointisuun. prosessi	10	10
Palveluiden/ tuotteen määrä		
aikuisos.työn asiakaspäätökset	380	350
taloudellinen tuki,etuusk.päätökset	364	390
Vpl/kuljetusp.päätös	21	26
päihdehuollon päätös	12	24
Henkilöstö	YHT. 15,5	

Lastensuojelu

Lastensuojelupalvelut tuotetaan keskitetysti Siilinjärvellä toimivasta työryhmästä. Palveluprosessi jakautuu kiire- ja vastaanottotyöryhmään, avohuollon työryhmään sekä sijais- ja jälkihuollon työryhmään myös perhetyö on lastensuojelussa keskitetty. Yksikön esimiehenä toimii lastensuojelupäällikkö ja yksikössä työskentelee 13 sosiaalityöntekijää, 3 sosiaaliohjaajaa, 3 perhetyöntekijää ja 2 toimistosihteerä. Virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys ostetaan Kuopion kaupungin sosiaalipäivystykseltä.

Sosiaalityöntekijät tapaavat asiakkaita sovitusti Maaningalla kunnanvirastotalolla, asiakkaiden kotona, Siilinjärvellä tai sijaishuoltopaikoissa. Lastensuojeluilmoituksia ja -hakemuksia oli yhteensä 125 kpl vuonna 2011.

Vuoden vaihteessa huostassa oli kolme lasta ja nuorta, joista yksi oli perhehoidossa ja kaksi nuorta ammatillisessa perhehoidossa. Lastensuojelun ammatillisten perhekotien ostopalveluihin on talousarviossa vuodelle 2012 varattu 286 472 € ja perhehoitoon 27 964 €. Lastensuojelupalveluiden oman toiminnan kustannus tuotteiden kautta on TA 2012: 143 220 €.

Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikkö on vastannut sijaisperheiden ja tukiperheiden rekrytoinnista ja valmennuksesta keskitetysti.

		Maaninka	
		v. 2011	v. 2012
Asiakkaiden määrä			
Vastaanotto- ja selvitystyö, kiireellinen lastensuojelu		vireillepanot 125 avatut selvitykset 44	vireillepanot 120 avatut selvitykset 54
Lastensuojelun avohuolto		keskiarvo 34	keskiarvo 35
Lastensuojelun perhetyö aktiiviset asiakkuudet vuoden aikana yhteensä, lasten lukumäärä työskentelyn piirissä		7	arvio 12 vuodelle 2012
Lastensuojelun sijais- ja jälkihuolto		sijaishuolto keskiarvo 6 jälkihuolto keskiarvo 4	sijaishuolto keskiarvo 3 huostassa, avohuollon sijoitukset 3 jälkihuolto keskiarvo 4
Henkilöstö*			YHTEENSÄ 22

Perheoikeudellisia palveluja yhteistoiminta-alueella on tarjonnut yksi lastenvalvoja. Maaninkalaiset ovat käyneet lastenvalvojan vastaanotolla Siilinjärvellä. Vuoden 2011 aikana isyys selvityksiä oli 17 kpl, elatussopimuksia 45 kpl ja huolto- ja tapaamisoikeussopimuksia 49 kpl.

3.6. Sosiaalipalvelut 1.1.2013 lukien

Perheoikeudelliset palvelut

Perheoikeudelliset palvelut voidaan järjestää yhteistoiminnallisesti siten, että pääosin Kuopiossa toimivat työntekijät ovat tiettyinä päivinä asiakkaiden tai työntekijöiden tavattavissa Maaningan toimipisteessä.

Maaningalla perheoikeudelliset palvelut järjestetään Kuopion yksikön toimesta jalkauttamalla palvelut.

Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö

Lastensuojelun tarpeen arviointiin liittyvien selvitysten tekeminen voidaan toteuttaa Kuopiossa toimivan arviointiyksikön toimintakäytäntöjen mukaisesti lähipalveluna Siilisetistä palautuvan henkilöstön tekemänä työnä siten, että työpari tulee Kuopion yksiköstä.

Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö ja jälkihuolto tullaan hoitamaan lähipalveluna. Siilisetistä palautuva henkilöstö tekee jatkossakin yhdennettyä työtä. Yhdennetyssä työssä sosiaalityöntekijä voi hoitaa lastensuojeluasioiden lisäksi ainakin aikuissosiaalityön, vammais-

palvelujen, asumispalvelujen ja työllistämispalvelujen asioita. Maaningalla palvelu järjestetään lähipalveluna nykyisellä volyymillä.

Sijaishuollon sosiaalityö ja tukiperhetoiminta

Sijaishuollon sosiaalityö ja tukiperhetoiminta voidaan hoitaa Kuopiossa sijaitsevasta yksiköstä käsin. Jatkossa Kuopion on järkevää liittyä uudelleen ”täysivaltaisena” mukaan Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikön toimintaan.

Perhetukikeskukset

Perhetukikeskukset tulevat kuntaliitoksen myötä maaninkalaisten käyttöön. Perhetukikeskuksia on vuoden 2012 alusta lukien kaksi: Mäntyrinteen perhetukikeskus (tarkoitettu 0 - 12-vuotiaille lapsille) ja Toukorinteen perhetukikeskus (tarkoitettu 13 - 17-vuotiaille lapsille ja nuorille).

Perhekriisiyksikkö

Perhekriisiyksikön palvelut tulevat samoin maaninkalaisten käyttöön. Palvelut on tarkoitettu lapsiperheiden akuutteihin kriisitilanteisiin ja perheväkivalta- tai sen uhkatilanteisiin.

Sosiaalipäivystys

Sosiaalipäivystys on jo tällä hetkellä Maaningan käytettävissä. Maaninka on syksystä 2011 alkaen ollut mukana Kuopiosta käsin toimivassa seudullisessa virka-ajan ulkopuolisessa sosiaalipäivystyksessä, joka toiminta jatkuu vastuukuntamallissa.

Riita- ja rikosasioiden sovittelu

Riita- ja rikosasioiden sovittelu jatkuu kuntaliitoksen jälkeenkin valtion rahoittamana koko Pohjois-Savoa koskevana toimintana.

Aikuissosiaalityö ja etuuskäsittely

Aikuissosiaalityö ja etuuskäsittely lähipalvelujen osalta toteutuvat Siilisetistä palautuvan henkilöstön voimin. Sosiaalityön toimintamalleissa on varmasti eroja, mutta niiden yhteensovittaminen tarvittavilta osin tulee mahdolliseksi johtamisen ja esimiestyön kautta.

Maaningalla sekä aikuissosiaalityön että lastensuojelun resursointi tulee tarkastella.

Maahanmuuttajien ja asunnottomien palvelut

Maahanmuuttajien ja asunnottomien palvelut voidaan jatkossa järjestää tarvittaessa toimintamallien monistamisena Kuopiosta. Kuopiossahan nämä palvelut on eriytetty perussosiaalityöstä. Oletettavasti Maaningalla vastaavat asiat on hoidettu, osin tapausten pienen määränkin vuoksi, osana perussosiaalityötä. Toissijaisesti palvelujen tuottaminen voidaan järjestää kuopiolaisten toimesta jalkautumalla tarvittaessa Maaningalle.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalinen luototus on Kuopiossa käytössä Työvoiman palvelukeskuksen (TYP) asiakkaille. Jos tulee koko aikuissosiaalityön käyttöön Kuopiossa, tarkastellaan asia uudelleen.

Talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvonta on jo nyt hoidettu Kuopion yksiköstä käsin. Toimintahan on valtion kokonaisuudessaan rahoittamaa ja kattaa koko Pohjois-Savon.

Työvoiman palvelukeskus

Työvoiman palvelukeskusten osalta Kuopiolla on sopimus Siilisetin kanssa 20 uudesta asiakkaasta vuosittain. Maaninka haluaa säilyttää TYP-palvelun.

Työhön kuntoutus ja valmennus

Työhön kuntouttavissa ja valmentavissa palveluissa Maaningalla on huomattavasti suppeampi tarjonta kuin Kuopiossa. Siiliset ostaa vain kuntouttavaa toimintaa ja palvelun tuottaja on siellä Työvalmennussäätiö Tukeva, josta maaninkalaisille on ostettu keskimäärin yksi paikka kuukaudessa. Kuntouttavassa työtoiminnassa kunnan omissa palveluissa on ollut joi-takin henkilöitä.

Pitkäaikaistyöttömien kuntakokeilun hankesuunnitelma valmistellaan yhdessä Tuusniemen, Suonenjoen, Rautalammin ja Maaningan kanssa.

3.7. Perusturvan tukipalvelut

Potilas- ja sosiaaliasiamiespalvelut

Potilas- ja sosiaaliasiamiespalvelut ostetaan yksityiseltä (Tmi Marjut Hämäläinen), sopimus vuodelle 2012.

Tietohallinto

Tietoteknisten valmiuksien yhteensovittaminen on tärkeää erityisesti potilastietojärjestelmää koskien. Vuoden 2012 aikana käyttöön otetaan Kuopiossa ns. Alue-Pegasos -ohjelmisto, jossa mukana ovat Kuopion kaupungin lisäksi Ylä-Savon sote-kuntayhtymä ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Kysteri-liikelaitos. Alue-Pegasokseen siirrytään vuoden 2013 alusta.

Tämän palvelujen järjestämissuunnitelman mukana ovat seuraavat perusturvan liitteet:

- 1) Kuopion kotihoidon palvelutasomääritykset vuodelle 2012
- 2) Vanhusten asumispalveluiden palvelutasomääritykset vuodelle 2012
- 3) Omaishoidon tuen myöntämisperusteet Kuopiossa vuonna 2012
- 4) Kuopion palveluseteliohje

4. TUKIPALVELUT JA HENKILÖSTÖ

4.1. Päätöksenteon ja toimeenpanon nykytilanne

Kuopio:

Perusturva- ja terveyslautakunta (11 jäsentä sekä läsnäolo- ja puheoikeus Tuusniemen kunnan edustajalla) johtaa perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueita. Perusturvan palvelualue vastaa vanhus- ja vammaispalveluista, lapsiperhepalveluista ja aikuissosiaalityön palveluista. Terveyspalvelualue vastaa avohoidon palveluista (lukuun ottamatta lastenneuvolaa, kouluterveydenhuoltoa ja ammatillisten oppilaitosten opiskeluterveydenhuoltoa), sairaalapalveluista, mielenterveys- ja päihdepalveluista, erikoissairaanhoidosta ja isäntäkuntapalveluista. Palvelualueiden toimintaa johtaa palvelualuejohtaja, joka esittelee asiat lautakunnalle. Palvelualuejohtajan alaisuudessa johdon tukipalvelut koordinoi valmistelua ja huolehtii päätösten toimeenpanosta. Neljä asiakkuusjohtajaa vastaa palvelujen järjestämisestä omilla vastualueillaan. Palvelujen tuottamisesta vastaa 13 palvelupäällikköä (kolme johdon tukipalveluissa).

Sosiaali- ja terveydenhuollon yksilöasioissa oikaisupyynnöt ratkaisee yksilöasioiden jaosto. Jaostossa esittelijänä on asiakkuusjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Maaninka:

Sosiaali- ja terveystalvelujen (ml. varhaiskasvatus ja esiopetus) päätöksentekuelimenä toimii Maaningan, Siilinjärven ja Nilsiän yhteislautakunta (perusturvalautakunta, jossa Siilinjärven kunnanjohtajalla puhe- ja läsnäolo-oikeus). Maaningalla on lautakunnassa kolme jäsentä (lautakunnassa yhteensä 11 jäsentä). Yksilöasioita käsittelee lautakunnan jaosto, jossa Maaningalta yksi (1) edustaja. Perusturvajohtaja esittelee lautakunnalle ja lautakunnan jaostolle käsiteltävät asiat. (Valmistelun) Tukipalvelut, kuten henkilöstöhallinto, atk, taloushallinto järjestää Siilinjärven kunta. Sote Palvelujen pääasiallisena tuottajana toimii (on Siilinjärven kunnan) liikelaitos Siiliset-peruspalvelukeskus, jolla on johtokunta ja operatiivisena johtajana liikelaitoksen johtaja (johtokunnassa ei ole luottamushenkilöitä, kunnanjohtajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus).

4.2. Päätöksenteko ja toimeenpano 1.1.2013 lukien

Yhteistoimintaorganisaatiossa yhteisenä päätöksentekuelimenä on Kuopion kaupungin perusturva- ja terveyslautakunta, jossa on Maaningan kunnan edustus yhteistoimintasopimuksessa sovitun poliittisen ohjausmallin mukaisesti. Lautakunta vastaa palvelujen järjestämisestä Kuopion palvelualueorganisaation mukaisesti. Päivähoidon, lastenneuvola- ja kouluterveydenhuoltopalvelujen järjestämisvastuu on kasvun ja oppimisen lautakunnalla. Asiat esittelee lautakunnalle palvelualuejohtaja.

Kuopion perusturva- ja terveyslautakunnan yksilöasioiden jaosto toimii myös Maaningan kunnan kuntakohtaisten palvelujen osalta yksilöasioita käsittelevänä toimielimenä.

Toimeenpano-organisaationa ja johtamisjärjestelmänä on Kuopion kaupungin nykyinen palvelualueorganisaatio. Yhteistoimintaan kuuluvien kuntakohtaisten palvelujen organisaatio järjestetään samoin periaattein kuin Kuopion kaupungin oma palvelutuotanto.

4.3. Taloushallinnon nykytilanne

Kuopio:

Konsernipalvelun strategia- ja talouspalvelu vastaa kaupungin talousarvioprosessista ja sen ohjauksesta, talouden ohjauksesta ja seurannasta sekä kaupungin ja konsernin rahoituksesta. Kuhilas Oy tuottaa kaupungille kirjanpito- ja ostolaskujen käsittelypalvelut. Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelu vastaa palvelualuekohtaisesta talouden ja toiminnan suunnittelun koordinoinnista, käyttösuunnitelman valmistelusta ja palvelualueiden keskitetyistä taloushallinnon palveluista. Johdon tukipalvelussa toimii asiakasmaksusyksikkö, joka huolehtii keskitetysti yleislaskutuksesta ja asiakasmaksujen laskuttamisesta sekä perinnästä ja myös käteismaksujen perinnästä pääterveysaseman vastaanoton yhteydessä.

Maaninka:

Kunnan sosiaali- ja terveystalouden (perusturvatilanteen ja liikelaitos Siiliset-peruspalvelukeskuksen) taloushallinnon hoitaa (kokonaisuudessaan) Siilinjärven kunta. Liikelaitos Siiliset-peruspalvelukeskuksella on oma taloushallinnon resurssointi (sotepalvelujen budjetin suuruus 2012, tulot ja menot, erikseen asiakasmaksujen osuus tuloissa, perintä Siilisetillä) Taloushallinnon tehtävät on osaksi ulkoistettu Kuhilas Oy:lle. Alkukesästä käydään raamikeskustelut kuntien sotebudjetista virkamiestasolla ja poliittinen ohjaus toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta tapahtuu kunnan valtuuston työkokouksen kautta. Lopullinen päätösvalta on sotepalvelujen talousarviosta Maaningan kunnanvaltuustolla. Perusturvalautakunta esittää johtosäännön mukaisesti kuntien talousraamien mukaisesti toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä kunnille. Siiliset-liikelaitos tekee Siilinjärven kunnan antamien valmisteluohjeiden mukaan oman budjetin, jonka johtokunta hyväksyy ja joka otetaan osaksi Siilinjärven kunnan budjettia.

Perusturvalautakunta päättää

1. perusturvatilanteen koskevien lakien toimitilanteille määrittämisestä tehtävistä
2. sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmasta (vuosittain)
3. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutilanteesta (vuosittain)
4. perusturvalautakunnan ja tilaajaryhmän talousarvioehdotuksesta (sisältää koko perusturvatilanteen talousarvion, mukaan lukien Liikelaitos Siiliset peruspalvelukeskuksen talousarvion)
5. yhteistoiminta-alueen kuntien päätettävissä olevista sosiaali- ja terveystalouden palveluista ja niiden perusteista
6. perusturvan palveluiden kilpailutuksesta ja palveluntuottajan valitsemisesta silloin kun Kuopion seudun hankintatoimi ei asiasta päättää
7. avustusten myöntämisestä tehtävialueellaan toimiville järjestöille
8. palvelusetelin myöntämisen perusteista ja tuottajien valinnasta
9. valtion eri lakien ja asetusten perusteella perusturvalautakunnan käyttöön osoitettujen määrärahojen käyttämisestä
10. potilasasiain ja sosiaaliasiain nimittämisestä.

4.4. Taloushallinto 1.1.2013 lukien

Yhteistoiminnan taloushoidosta vastaa Kuopion kaupunki. Talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niiden muutoksia koskeva päätösvalta kuuluu Kuopion kaupungin toimitilanteille. Talouden ohjausvastuu on Kuopion kaupungin talous- ja strategiapalvelulla. Yhteistoimin-

nan taloutta ja toiminnan suunnittelua koordinoi perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelu. Taloushallinnon ostopalvelut tuottaa Kuhilas Oy.

Yleislaskutus sekä asiakasmaksujen laskutus ja perintä hoidetaan keskitetysti johdon tukipalvelun laskutusyksikössä niiden maksujen osalta, joista laskutusyksikkö vastaa tällä hetkellä.

Yhteistoiminnan talous on osa Kuopion kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Maaningan kunta vastaa yhteistoiminnassa sille järjestettyjen ja tuotettujen palvelujen kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Palvelujen osuus pidetään erillään Kuopion kaupungin perusturvan ja terveydenhuollon muusta talousarviosta, käyttösuunnitelmasta ja kirjanpidosta. Maaningan kunta tekee esityksen palvelujen määrärahoista ja toiminnallisista tavoitteista perusturvan ja terveydenhuollon talousarvion ja käyttösuunnitelman valmistelua varten. Taloussuunnittelussa noudatetaan Kuopion kaupungin hyväksymää vuosikelloa (aikataulua). Sen mukaisesti touko-kesäkuussa valmistellaan tavoitteet ja talousraami, elo-syyskuussa talousarvio ja marras-joulukuussa käyttösuunnitelmat. Kuopion kaupunki raportoi palvelujen käytöstä ja talouden toteutumisesta sopimuskunnalle vuosikellon mukaisesti.

4.5. Henkilöstöhallinnon nykytilanne

Kuopio:

Työnantajapalvelu vastaa koko kaupungin tasolla henkilöstöresurssien strategisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja seurannasta, työnantajatehtävistä ja palvelussuhdeasioista, henkilöstösuunnittelusta ja henkilöstön kehittämisestä sekä työhyvinvoinnista, henkilöstöpalvelujen ja yhteistoiminnan järjestämisestä. Työnantajapalvelun yhteydessä toimii keskitettynä palveluna rekrytointiyksikkö, joka huolehtii kaupungin henkilöstön rekrytointiin liittyvistä tehtävistä. Palkanlaskentapalvelut tuottaa kaupungille Kuhilas Oy. Henkilöstöasioiden päätöksenteko on järjestetty koko kaupungissa yhtenäisesti johtosäännöllä toimivallasta henkilöstöasioissa. Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueilla henkilöstösuunnittelun koordinoinnista ja henkilöstön osaamisen kehittämistä vastaa yhteistyössä työnantajapalvelun kanssa johdon tukipalvelut.

Maaninka:

Henkilöstö on Siilinjärven kunnan henkilöstöä, ja henkilöstöhallinnon hoitaa Siilinjärven kunta. Virkojen ja toimien perustaminen kuuluu liikelaitos Siiliset-peruspalvelukeskuksen osalta johtokunnalle ja tilaajatoiminnan osalta perusturvalautakunnalle. Tulosalueiden johtajilla on henkilöstön valintaoikeus. Perusturvajohtajan ja liikelaitos Siiliset-peruspalvelukeskuksen johtajan valitsee Siilinjärven kunnanhallitus (johtokunta valitsee tulosaluejohtajat). Palkanlaskennan tuottaa Kuhilas Oy.

4.6. Henkilöstöhallinto 1.1.2013 lukien

Henkilöstö siirtyy toiminnan alkaessa Kuopion kaupungin henkilöstöksi. Henkilöstöresurssien suunnittelu, ohjaus, palvelussuhdeasioiden hoito, henkilöstöhallinnollinen päätöksenteko, yhteistoiminta ja henkilöstöpalvelut, rekrytointipalvelut ym. järjestetään Kuopion kaupungin organisointitavan mukaisesti.

4.7. Tietohallinnon nykytilanne

Tietohallinnon tilannetta ja toteutumista perusturvan ja terveydenhuollon yhteistoiminnassa (Kuopio-Suonenjoki-Tuusniemi-Maaninka) on selvitetty erillisen Istekki Oy:n vetämän ja koordinoiman ICT-PETE-projektin avulla. Työryhmään on kuulunut edustajia Kuopion kaupungilta, Suonenjoelta, Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymästä, Tuusniemeltä, Maaningalta ja Siilisetistä. Työryhmä on kartoittanut käytössä olevat tietojärjestelmät ja laitteet, listannut ICT-sopimukset, tuottanut joitakin palvelujen kustannustietoja sekä kuvannut tietojärjestelmien ja ICT-palvelujen muutostarpeita. Selvitystyö alkoi helmikuussa 2012 ja saatiin päätökseen maaliskuun loppuun mennessä.

Kuopio:

Perusterveydenhuollossa ICT-palvelut elävät isoa murrosta. Kansallisina hankkeina ovat sähköinen lääkemääräys ja potilastietojen sähköinen arkisto, joiden käyttöönottoa toteutetaan samanaikaisesti kumppanuusselvityksen ja yhteisten palvelujen käynnistämisen kanssa. Samanaikaisesti käyttöönotetaan alueellista Alue-Pegasos- potilastietojärjestelmää. Sähköinen lääkemääräys ja potilastietoarkisto edellyttävät vahvaa tunnistautumista ja terveydenhuollon ammattilaisen toimikortteja.

Alue-Pegasoksen käyttöönottoprojekti on Pohjois- Savon sairaanhoitopiirin koordinoima projekti, jonka sisällä on yhtenä vaiheena Kuopion kaupungin Alue-Pegasoksen käyttöönotto. Kuopion Alue-Pegasoksen käyttöönottoprojekti ajoittuu 1.5.-31.5.2012. Kumppanuuspalvelujen käyttöönotot ovat Kuopion palvelujen laajennuksia. Alue-Pegasoksen laajentamisen yhteydessä hoidetaan samalla muutokset niihin järjestelmiin, joihin Alue-Pegasosjärjestelmällä on liittymiä.

Sähköisen lääkemääräyksen käyttöönottoprojekti on niin ikään Pohjois- Savon sairaanhoitopiirin koordinoima projekti. Kumppanuuskuntien käyttöönottoaikataulut sovitetaan Alue-Pegasoksen käyttöönoton jälkeiselle ajalle vuoden 2013 alkupuolelle.

Terveydenhuollon ammattilaisten toimikorttien hakeminen ja jakelu suoritetaan käyttöoikeuksien luonnin yhteydessä Istekin rekisteröintipisteen toimesta. Terveydenhuollon tietojärjestelmien julkaisussa hyödynnetään ns. Citrix- ratkaisuja. Citrix-ratkaisuissa voidaan jouhevasti siirtää avoin istunto toiselle työasemalle sekä mahdollistetaan nopea kirjautuminen käyttäjän vaihtuessa.

Kuopiossa otetaan v 2012 aikana käyttöön Alue-Pegasoksen lisäksi sähköinen lääkemääräys, toteutetaan kansallista sähköistä potilastietoarkistoa sekä laajennetaan Kuntoapuhjelmiston käyttöä hoitotarvikejakeluun. Sairaanhoitopiirin alueelle käyttöönotetaan digitaalinen EKG-arkistoratkaisu ja hankitaan sairaankuljetuksen ja ensihoidon tietojärjestelmä-ratkaisut sekä Islabin alueella uudistetaan verikeskusjärjestelmä.

Alue-Pegasoksen tietojärjestelmän koulutus ja toimintojen perehdyttäminen toteutetaan keskitetysti.

Maaninka:

Siilinjärven kunnan ICT-palveluyksikkö tuottaa tietotekniikkapalvelut Siilisetille, joka tuottaa Maaningan perusterveydenhuollon ja perusturvapalvelut. Siilinjärven kunta ylläpitää sekä Maaningan kunnan että Siilisetin tietoliikenneverkkoa.

Siilisetin työasemia on kunnantalolla, terveyskeskuksessa, Olliniemen palvelukeskuksessa, Ollinkulmassa, Mäntykodissa, Pihlajakodissa, Viljामissa ja Jukolassa sekä Maaninkajärven koululla. Siilisetin työasemat ovat Siilisetin vakioinnin mukaisia ja Siilinjärven kunnan leasing - laitteita. Laitteiden Leasing- sopimukset päättyvät kesällä 2012.

Siilisetin työasemien Microsoft-lisenssit on hankittu Microsoftin EA- volyymilisenssisopimuksella. Sopimusta hallinnoi Siilinjärven kunta. Sopimuskauden päättymisajankohta on kesällä 2012.

4.8. Tietohallinto 1.1.2013 lukien

Tietojärjestelmäpalvelujen toteutuksen lähtökohtana on, että kaikki tietojärjestelmäpalvelut ja niiden tukipalvelut yhdistetään Kuopion kaupungin vastaaviin palveluihin. Tässä yhteydessä sovitetaan tai korvataan kumppanuuskunnan tietojärjestelmä- ja palvelusopimukset Kuopion sopimusten mukaisiksi.

Käytöstä poistuvien tietojärjestelmien välttämättömien tietojen katselukäyttö pyritään minimoimaan ja järjestämään mahdollisimman kustannustehokkaasti. Perustettavat katselukannat ovat käyttöarkistoja, ei arkistolain mukaisia arkistointiratkaisuja. Kumppanuuskunnan tietojärjestelmien tietojen arkistointi kunnan arkistomuodostussuunnitelman mukaan, on tämän selvitystyön ulkopuolella ja kumppanuuskunnan vastuulla.

Kumppanuuskunta luovuttaa tietojärjestelmien käyttöoikeudet palvelun tuottajan hallintaan kumppanuussopimuksen ajaksi. Kuntakohtaiset käyttöoikeudet ja lisenssit pidetään erillään muista. Tarvittaessa lisenssiomaisuus tulee olla palautettavissa alkuperäiselle kunnalle siirteiden lisenssien tai kuntakohtaisesti hankittujen lisenssien osalta.

Tietojärjestelmien teknisinä ympäristöinä käytetään Kuopion kaupungin käytössä olevia ympäristöjä. Ainoastaan vanhojen tietojen katselukäytössä ja rinnakkaiskäytön ajan käytetään kumppanuuskunnan alkuperäisiä palveluympäristöjä, mikäli niitä ei voida siirtää tai konvertoida kustannustehokkaasti.

Istekki Oy tuottaa keskitetysti keskeiset Kuopion kaupungin ICT- tietojärjestelmäpalvelut sekä hallinnoi kaikkia peruskäyttöoikeuksia ja kolmannen puolen osapuolen ICT-sopimuksia.

Perusterveydenhuollon ICT-palvelut:

Perusterveydenhuollon potilastietojärjestelmä vaihtuu. Henkilöstölle tulee koulutustarvetta sekä uuden tietojärjestelmän että uusien käytäntöjen myötä. Haasteita on poistuvan potilastietojärjestelmän tietojen katselukäytössä. Kysymys on, kuinka erottaa Siilisetin tietokannasta yksinomaan Maaningan tiedot ja siirtää ne Effican katselukantaan. Pääosa muista terveydenhuollon järjestelmistä ja liittymistä on tuttuja tuotteita Siilisetin henkilöille. Tosin käyttötavat voivat poiketa toisistaan eri kuntien välillä.

Perusturvan ICT-palvelut:

Perusturvan osalta Maaningalle on käytössä jo sama järjestelmä. Joten tietojärjestelmän käytön koulutustarve on maltillista. Haasteena on nykyisen tietokannan katselukäytön järjestelmien kohtuullisin kuluin.

Taloushallinnon ICT-palvelut

Maaningan taloushallinnon järjestelmä on sama tuote kuin Kuopion. Ennen v 2010 maaninkalaisilla on ollut nyt tuleva tuote käytössä. Näin ollen tietojärjestelmän käyttökoulutus on vähäisempi, mutta tilikartat muuttuvat.

Henkilöstö- ja palkkahallinnon ICT-palvelut:

Uudistamisen myötä Siilisetin se osuus ICT-laitteista, jotka liittyvät Maaningan perusterveydenhuollon ja perusturvan palvelujen tuottamiseen, korvataan uusilla laitteilla, työasemat vakioidaan ja käyttöön otetaan uudet versiot toimisto- ohjelmista. Siilisetistä siirrettävät Maaningan lisenssit voidaan hyödyntää täysimääräisenä, kun huolehditaan siitä, että Siilisetin sopimuksen lisensseillä on ylläpitosisäilytys v. 2012 loppuun saakka.

Sähköpostina on ollut sama tuote aikaisemmalla versiolla, siirtyminen uuteen järjestelmään ei aiheuttane välitöntä ohjelmiston käytön koulutustarvetta. Kuopion käytännöt on kuitenkin perehdytettävä. Sähköpostiosoite muuttuu muotoon etunimi.sukunimi@kuopio.fi.

Käyttäjähallinnan ja käyttäjätuen palvelut siirtyvät Istekin hoitamiksi keskitetyiksi palveluiksi. Tietoliikenneyhteydet on teknisesti mahdollista toteuttaa Siilinjärven verkossa virtuaalisena verkkoina. Osa verkon laitteista korvattaisiin Istekin laitteilla.

4.9. Tilahallinnon ja kiinteistöpalvelujen nykytilanne

Kuopio:

Tilahallinto on keskitetty tilakeskukselle, joka vastaa toimitilojen ja niiden edellyttämien palvelujen järjestämisestä Kuopion kaupungin toiminnalle ja sen palvelualueille. Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä, ja sillä on päätöksentekovelvollisuus kaupunginhallituksen valitsemana johtokunta. Tilakeskus hoitaa tehtäviään vuokraamalla, ostamalla ja myymällä tiloja, järjestämällä tiloille ja toimitilakiinteistöille tarvittavat kiinteistöpalvelut (kiinteistönhoito, ulkoalueiden hoito, jätehuolto ja vartiointi, erityislaitehuolto ja taloteknisten järjestelmien hoito) ja laitoshuollon (siivous). Tilakeskukselle kuuluu myös uudisrakennusten ja peruskorjaushankkeiden rakennuttaminen sekä niiden johto ja valvonta sekä suunnittelupalvelujen tuottaminen ja järjestäminen.

Tilakeskuksen asiakkuuspäälliköt hoitavat Kuopion kaupungin palvelualueiden ja tilakeskuksen käyttäjäyhteistyötä. Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalveluissa on tilahallintopäällikkö, jonka tehtävänä on huolehtia ja vastata palvelu- ja toimitilaverkoston suunnittelun sekä toimitilojen kehittämisen ohjauksesta.

Tilakustannukset peritään käyttäjäyksiköiltä sisäisellä vuokrajärjestelmällä. Vuokra muodostuu pääomavuokrasta ja ylläpitovuokrasta. Pääomavuokra muodostuu maanvuokrasta, pääomavastikkeesta (4 prosenttia rakennuksen nykyarvosta) ja korjausvastuusta (1 – 2,5 prosenttia uudishinnasta). Ylläpitovuokra muodostuu ylläpitopalveluista (esim. kiinteistönhoito, jätehuolto, siivous, kunnossapito), energian ja veden kulutuksesta sekä käyttäjäpalveluista.

Kiinteistöpalvelujen tuotanto on eriytetty Itä-Suomen huoltopalvelujen liikelaitoskuntayhtymälle Servicalle, jonka omistavat yhdessä Kuopion kaupunki ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Kiinteistöpalvelut ja laitoshuolto ostetaan pääsääntöisesti Servicalta ja kiinteistöjen ulkoalueet Kuopion kaupungin Kuntatekniikka liikelaitokselta. Noin 30 pro-

senttia laitoshuollon palveluista ostetaan muualta kuin Servicalta. Maaseutualueen kiinteistöhoitoa ja ulkoaluettyötä ostetaan ulkoa.

Kuopion kaupunkikonsernissa on lisäksi useita kiinteistöjä omistavia osakeyhtiöitä, jotka vuokraavat asuntoja ja toimitiloja (mm. Niiralan Kulma Oy, Kuopion Opiskelija-asunnot Oy, Kiinteistö-KYS Oy).

Maaninka:

Terveystenhoitoon palvelut tuotetaan Maaningan kunnan omistamissa kiinteistöissä. Sosiaalihuollon palvelut tuotetaan Maaningan kunnan tai Maaningan Vanhustentaloyhdistys ry:n omistamissa tiloissa (neliöt tähän hyvä lisätä). Kyseisissä kiinteistöissä ei ole tällä hetkellä akuuttia peruskorjaustarvetta. Kiinteistöhuoltopalvelut ml. siivous tuottaa Maaningan kunta, ja kustannukset sisältyvät vuokraan. Vuokran maksaja on Siiliset (miten Vanhustentaloyhdistyksen tilojen osalta siivous ja muu kiinteistöhuolto on järjestetty). Tehostetuissa asumispalveluissa asiakas on vuokrasuhteessa ja maksaa vuokraa, jolloin Siiliset maksaa vain henkilökunnan käytössä olevista tiloista vuokran.

4.10. Tilahallinto ja kiinteistöpalvelut 1.1.2013 lukien

Tilahallintoa ei yhteistoiminnan alkaessa vielä siirretä kaupungin tilakeskukselle, vaan nykyiset kiinteistönomistajat vastaavat edelleen toimipisteiden tilahallinnosta.

Maaningan kunnan alueella jo olemassa olevien toimipisteiden ja kiinteistöjen omistus säilyy nykyisillä kiinteistönomistajilla, joka tuottavat edelleen niihin kiinteistöpalvelut. Laitoshuollon tuottaa Servica liikelaitoskuntayhtymä.

4.11. Hankinta- ja logistiikkapalvelujen nykytilanne

Kuopio:

Kaupunkitasoisesta hankintojen koordinoinnista ja ohjauksesta vastaa talous- ja strategiapalvelu. Palvelualuekohtaisesta hankintojen ja logistiikan tuesta huolehtii perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelu (tilahallintopäällikkö ja hankintatiimi).

IS-Hankinta Oy tuottaa kaupungille ja muille yhtiön osakkaille hankintapalvelut (ei toistaiseksi IT- ja rakennusurakkahankintoja). Palvelu kattaa hankintastrategiasta ja kilpailutuksen suunnittelusta hankintasopimuksen tekoon ja sopimuksen hallintaan (hankinta- ja tilaus-toimitusprosessin) myös pienhankintojen eli kansallisen kynnysarvon alittavien hankintojen osalta (jotka eivät kuulu hankintalain piiriin). IS-Hankinta Oy kattaa toimintakulunsa jäsenyhteisöjen vuosimaksuilla ja toimittajilta perittävillä komissioilla, joiden suuruus on 0,40 – 5,00 % toimituksen vuosimaksusta riippuen.

Itä-Suomen liikelaitoskuntayhtymä Servica tuottaa kaupungille (ja sairaanhoitopiirille) logistiikkapalvelut (materiaalihuolto ja kuljetuspalvelut), keskusvarastopalvelut (yleis- ja hoitotarvikkeiden tilaus-toimitusketjun tarjonta ja saatavuus), käyttövaraston täyttöpäalvelun ja kuljetuskeskuspäalvelun (kuljetustoimitukset, paluu- ja kierrätyslogistiikan palvelut, tekstiili- ja jätehuolto), lähettipalvelut sekä ulkoisen ja sisäisen postin palveluita.

Maaninka:

Perusturvan palveluiden kilpailutuksesta ja palvelutuottajan valitsemisesta vastaa perusturvalautakunta silloin kun IS-hankinta ei asiasta päättä. Siiliset-liikelaitos hankkii tavarat ja asiakkaiden tarvitsemat palvelut sopimusten mukaisesti. Palvelumaksuista ja niiden perusteista päättää perusturvalautakunta.

4.12. Hankinta ja logistiikkapalvelut 1.1.2013 lukien

Maaningan palvelut järjestetään Kuopion kaupungin nykyisen järjestämistavan ja toimintamallin mukaisesti paitsi hankintojen kilpailutuksen osalta (IS-Hankinta Oy) myös keskusvarastopalvelujen ja kuljetuspalvelujen osalta Servica).

4.13. Toimisto- ja arkistopalvelujen nykytilanne**Kuopio:**

Hallinnollisen tuen ja toimistotyön palvelut ja resurssit on keskitetty perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden johdon tukipalveluihin (johdon tukipalvelujen tiimit) lähinnä vain päätöksentekoa ja palvelujen järjestämisen kokonaisjohtamisen osalta. Avainprosesseissa (asiakkuusjohtajien alaisuudessa) ja palveluprosesseissa (palvelupäälliköiden alaisuudessa) on omaa hallinnon (mm. yleishallinnon, taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, arkistotehtävien tiedotuksen ja tietojärjestelmätuen) tukihenkilöstöä. Selvitettävänä on tukihenkilöstön tiimityöskentelyn laajentaminen ja ko. henkilöstön yhteiskäytön tehostaminen johdon tukipalvelujen ja muun tukihenkilöstön välillä.

Kaupungin arkistotoimen yleinen järjestäminen, kaupungin keskusarkiston hoito sekä asian- ja dokumentinhallinnan ohjaaminen kuuluu kaupunginkanslialle. Kaupungin keskusarkistosta erillään omana yksikkönään toimii perusturvan ja terveydenhuollon keskusarkisto, joka hoitaa päätearkistotasosta tietopalvelua ja ohjaa perusturvan ja terveydenhuollon arkistomuodostusta sekä antaa tukea palvelualueille henkilörekisteriasioissa. Työryhmässä selvitetään perusturvan ja terveydenhuollon arkistotehtävien hoidon kehittämistarpeita ja mahdollista arkistotehtävien sekä päätoimisten arkistotyöntekijöiden arkistoammatillisen työn keskittämistä.

Maaninka:

Siilinjärven kunta ja Siiliset- liikelaitos huolehtivat hallinto- ja toimistotyön palveluista.

4.14. Toimisto- ja arkistopalvelut 1.1.2013 lukien

Palvelutuotannon osalta toimistopalvelujen rakenteeseen ei tule muutoksia. Hallinnollinen toimistopalvelu tuotetaan Kuopion kaupungin toimintatavan mukaisesti. Arkistopalvelut integroidaan Kuopion kaupungin perusturvan ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään.

4.15. Henkilöstö 1.1.2013 lukien

Henkilöstö siirtyy uuden työnantajan palvelukseen entisin palvelussuhteen ehdoin. Henkilöstön tehtävänimikkeet ja työtehtävät määritellään palvelujen järjestämissuunnitelmaan pe-

rustuvassa henkilöstösuunnitelmassa. Henkilöstön asema ei siirron vuoksi huonone eikä parane. Entisen työnantajan yksipuolisiin päätöksiin perustuvat henkilöstöpalvelut, työaika- yms. järjestelyt kuten työpaikkaruokailun tai työterveyshuollon järjestelyt eivät ole palvelus- suhteen ehtoja eivätkä ne tällöin siirry, vaan niistä päättää uusi työnantaja. Uusi työnantaja perustaa toiminnan kannalta tarpeelliset virat (joissa käytetään julkista valtaa) siirrettyjä vi- ranhaltijoita varten. Perustettuihin virkoihin siirtämisestä päättää Kuopion kaupunginhalli- tus. Työntekijöille ei tehdä uusia kirjallisia työsopimuksia, vaan siirtohetkellä työsopimus ja työsopimuksen mukaiset velvollisuudet ja oikeudet siirtyvät lain nojalla uudelle työnantajal- le. Ne viranhaltijat, jotka eivät käytä julkista valtaa, siirretään vastaavaan työsuhteiseen teh- tävään entisin ehdoin. Kuopion kaupungille tuleva uusi henkilöstö siirtyy Kuopion kaupun- gin palkkajärjestelmään. Entisten palkkajärjestelmien mukaiset palkat yhteen sovitetaan Kuopion kaupungin palkkajärjestelmän mukaisiin palkkoihin. Uusi tehtäväkohtaisen palkan taso määräytyy Kuopion palkkausjärjestelmän tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmän mukaisesti. Jos tehtäväkohtainen palkka on alempi kuin Kuopion palkkausjärjestelmä edel- lyttää, palkat nostetaan asteittain siirtymäaikana Kuopion palkkausjärjestelmän tasolle. Jos vanha tehtäväkohtainen palkka ylittää palkkausjärjestelmän mukaisen palkan, eivätkä tehtä- vät ole olennaisesti muuttuneet, säilyy tehtäväkohtainen palkka ennallaan. Palkkaero supis- tuu palkkajärjestelmän tehtäväkohtaisen palkan noustessa.

LITTEET

LIITE 1. Kuopion kaupungin kotihoidon palvelutasomääritykset vuodelle 2012

Palvelutarpeen arviointi

Kotihoidon palveluiden myöntäminen perustuu palvelutarpeen ja toimintakyvyn kokonaisvaltaiseen arviointiin. Kotihoidon tarkoituksena on neuvonnan, ohjauksen, hoidon toteutuksen sekä toimintakykyä tukevan työotteen avulla turvata kotona asuvien asiakkaiden tarvitsemat hoito-, hoiva- ja huolenpitopalvelut kaupungin resurssien mukaisesti. Kuopion kaupungin kotihoidon palvelut järjestetään omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä. Säännöllisen kotihoidon asiakkaan kanssa laaditaan palvelu-, hoito- ja kuntoutussuunnitelma, jossa määritellään hoidon yksilöllinen toteuttaminen. Aloitettuja palveluja tarkistetaan aina tarpeen vaatiessa sekä säännöllisesti vähintään 3 kk:n välein. Kotihoidon käyntejä voidaan arvioinnin perusteella lisätä, vähentää ja lopettaa asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa.

Palvelun piiriin ottaminen

1. Kotihoidon palvelutarve arvioidaan vanhusten ja vammaisten palveluohjausyksikön ja kotiutusyksikön, kotihoidon palveluohjaajan tai kotisairaanhoidajan toimesta. Palvelutarve arvioidaan arviokäynnillä asiakkaan kotona tai hoitoneuvottelussa hoitoyksikössä. Arviokäynnillä yhteistyössä asiakkaan ja hänen omaistensa/läheisten kanssa suunnitellaan kotihoidon palvelukokonaisuus kokonaisvaltaisesti niin, että suunnittelussa otetaan huomioon myös yksityiset palvelut, vapaaehtoistyö ja lähipiirin mahdollisuudet hoitoon ja hoivaan.

Palveluohjausyksikössä tehdään päätös kotihoidon palvelusta. Päätöstä tehtäessä noudatetaan hyvää hallintokäytäntöä ja otetaan huomioon kuntalaisten yhdenvertaisuus ja päätös on oikaisuvaatimuksen mukainen.

2. Palvelutarvetta ja toimintakykyä arvioitaessa hyödynnetään palvelutarvemittaria, RaVa- ja MMSE-mittaria, ennakoivaa toimintakykykartoitusta ja selvitetään toimintakykyyn vaikuttavat sairaudet ja muu asiakkaan itsenäistä ja omatoimista elämää tukeva sosiaalinen verkosto. Viitearvona kotihoidon palvelun piiriin pääsemisessä on palvelutarvemittarissa arvo >150 sekä RaVa-luokituksessa arvo > 2 . Palvelutarpeen arvioinnin tavoitteena on asiakkaan kokonaisvaltainen voimavarojen tukeminen.
3. Säännöllisen kotihoidon piiriin otetaan henkilö, joka ei selviydy arkielämän toiminnoista itsenäisesti, tukipalveluiden, omaisten tai muiden palvelujärjestelmien avulla. Lähtökohtana on, että asiakkaan hoito ja huolenpito vaatii sosiaali- tai terveydenhuollon henkilöstön ammattiosaamista. Hoidon, hoivan ja huolenpidon tarpeen tulee olla säännöllistä, pääasiassa päivittäistä.
4. Sairaanhoidolliset toimenpiteet ja laboratorionäytteidenotot tehdään terveyskeskuksessa. Kotihoito tekee sairaanhoidollisia tilapäiskäyntejä kotiin vain, jos asiakas ei terveydellisistä syistä pysty hakemaan palvelua terveyskeskuksesta. Säännöllistä kotihoitoa voidaan antaa myös kerran viikossa tai harvemmin tarvittaviin käynteihin erityisen harkinnan ja yksilöllisen tarve- ja toimintakykyarvion perusteella.

LIITE 2. Vanhusten asumispalveluiden palvelutasomääritykset vuodelle 2012

Kuopion kaupungin vanhus- ja vammaispalvelujen palveluohjausyksikkö, asumispalvelut ja kotihoito tuottavat ja järjestävät sosiaalihoitolain 17, 22, 23, 24 ja 25 §:n mukaisia asumispalveluja ikääntyneille kuopiolaisille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asunnon tai asumisensa tai laitoshuollon järjestämisessä.

Asumispalveluita ovat palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen, palvelukeskusasuminen sekä perhehoito ja ryhmäkotiasuminen. Palveluiden piiriin haetaan hakemuksella, johon liitetään lääkärinlausunto ja MMSE-lomake (muistitesti); lisäksi palvelutarvetta arvioidaan palvelutarve- ja toimintakykymittareilla (RaVa). Hakemukset osoitetaan palveluohjausyksikköön. Hakemukset käsittelee moniammatillinen työryhmä. Arvioinnin perusteella asiakas ohjataan hänen tarvettaan vastaavaan palveluun. Viranhaltija käyttää harkintaa sijoittaessaan asiakkaita palveluasumiseen. Asiakkaan kieltäytyessä tarjotusta asumispalvelupaikasta, asia haetun palvelun osalta raukeaa. Asiakkaan tulee tässä tilanteessa hakea palvelua uudelleen.

Sairaalahoiton kestäessä yli kolme kuukautta, tehdään asiakkaalle pitkäaikais-hoidon maksupäätös.

Mikäli asiakas on itse maksavana hakeutunut palveluasumisen piiriin, on hänellä kahden vuoden jälkeen mahdollisuus hakea kaupungin tukea asumiseensa. Tällöin asiakkaan asumispalvelun tarve arvioidaan edellä kuvatulla tavalla.

Asiakas voi hakea asumispalvelua uuden kotikuntalain perusteella haluamastaan kunnasta.

Asiakkaan asumispalvelun tarve arvioidaan säännöllisesti, palvelu voidaan myöntää tarvittaessa määräaikaaisesti ja asumispalvelupaikka voidaan tarvittaessa muuttaa asiakkaan tarvetta vastaavaksi.

Asumispalveluiden osalta noudatetaan seuraavia kriteereitä:

1. Pitkäaikaishoiva yksityisessä ja omassa toiminnassa

Hakemus, lääkärinlausunto

Palvelutarve-, RaVa- ja MMSE -mittarit, viitteellinen RaVa-arvo >3,5

- Sijoituksessa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne.
- Asiakkaat ovat keskivaikeasti ja vaikeasti dementoituneet.
- Asiakkaan toimintakyky on merkittävästi alentunut ja avuntarve on runsaasti lisääntynyt.
- Asiakas on fyysiseltä toimintakyvyltään täysin autettava.
- Asiakas on jatkuvan ympärivuorokautisen hoivan tarpeessa.

2. Yksityiset ja omat hoito- ja palvelukodit

Hakemus, lääkärinlausunto

Palvelutarve-, RaVa – ja MMSE, viitteellinen RaVa- arvo >2,5

- Sijoituksessa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne.
- Asiakkaat ovat keskivaikeasti ja vaikeasti dementoituneet.
- Asiakas hyötyy yhteisöasumisesta.
- Asiakas liikkuu itsenäisesti tai yhden hoitajan auttamana.
- Asiakas selviytyy itsenäisesti tai yhden/kahden hoitajan auttamana siirtymisissä ja nousemisissa.
- Asiakas hyötyy erityisesti kodinomaisesta toiminnasta ja tiloista.
- Asiakas ei tarvitse jatkuvaa yövalvontaa (vaikka on ympärivuorokautinen henkilökunnan läsnäolo).

3. Vanhusten perhehoito toimeksiantosopimuksella

Hakemus, lääkärinlausunto

Palvelutarve-, RaVa- ja MMSE-mittarit, viitteellinen RaVa-arvo >2

- sijoituksessa huomioidaan henkilön kokonaistilanne.
- Asiakkaina ovat keskivaikeasti dementoituneet ja mielenterveyskuntoutujat sekä henkilöt, jotka eivät selviydy yksin kotona.
- Asiakas hyötyy yhteisöasumisesta.
- Asiakas liikkuu itsenäisesti.
- Asiakas hyötyy erityisesti kodinomaisesta toiminnasta ja tiloista.
- Asiakas ei tarvitse jatkuvaa yövalvontaa (vaikka on ympärivuorokautinen perhehoitajan läsnäolo).

4. Palvelutalot, Kuopion Vanhustenkotiyhdistys ry:n palvelutalojen vuokra-asunnot

Hakemus, lääkärinlausunto

Palvelutarve-, RaVa- ja MMSE-mittarit, viitteellinen RaVa-arvo >2,5

- Sijoituksessa huomioidaan henkilön kokonaistilanne.
- Asiakas tarvitsee yleensä runsaasti tukea päivittäisissä toiminnoissa.
- Asiakas selviytyy yöaikaan ilman henkilökunnan jatkuvaa läsnäoloa (tarvittaessa järjestetään yöpartion käynnit).
- Asiakas hyötyy asuinympäristönsä tukipalveluista (esim. turva-, ateria- ja päiväkeskuspalvelut).
- Asiakas ei tarvitse jatkuvaa seurantaa.
- Asiakas pystyy tarvittaessa hälyttämään apua.
- Asiakas tarvitsee palvelutalon mahdollistamaa teknologiaa (esim. ovihälyttimet, turvapuhelin) ja hän tarvitsee esteetöntä ympäristöä.

5. Ryhmäkodit

Hakemus, lääkärinlausunto

- Asiakkaalle järjestetään kokeiluasuminen, enintään 3 kk, jonka aikana selvitetään hänen soveltuvuutensa yhteisöasumiseen. Asiakkaalle tehdään tarvittaessa palvelutarve-, RaVa- ja MMSE-mittaukset) ja sijoituksessa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne.
- Asiakkaalle on ominaista, ettei kotona asuminen enää onnistu. Asiakas saattaa kokea esim. turvattomuuden tunnetta tai yksinäisyyttä. Hänellä saattaa olla tämän vuoksi useita päivystyskäyntejä tai sairaalajaksoja.
- Asiakas hyötyy yhteisöllisestä asumisesta ja hän sopeutuu ryhmään.
- Asiakas voi olla myös muistisairas, mutta hänellä ei ole levotonta lähtemistä.
- Asiakas ei tarvitse ympärivuorokautista hoivaa tai läsnäoloa. Hän pärjää yön yli itsenäisesti tai turvapuhelimen avulla, eikä tarvitse yövalvontaa.

- Asiakas selviää ohjattuna tai kevyesti avustettuna ruokailussa, WC:ssä, pu-
keutumisessa, hygienian hoidossa ja pesuissa.
- Asiakas liikkuu itsenäisesti.
- Asiakas hyötyy myös mahdollisuudesta osallistua päiväkeskustoimintaan, jo-
ka tukee ja ylläpitää sosiaalista ja fyysistä toimintakykyä.
- Asiakas selviytyy ilman ympärivuorokautista hoitoa ja läsnäoloa.

6. Palvelutalojen intervalli- ja kokeiluasunnot

Asumiskokeilua järjestetään tarvittaessa asiakkaille asumispalveluvaihtoehtojen kartoittamiseksi ja kotona selviytymisen arvioimiseksi.

LIITE 3. Omaishoidon tuen myöntämisperusteet vuonna 2012

Perusteet Omaishoidon tuki on lain (laki omaishoidon tuesta 2.12.2005/937) mukaista palvelua, jonka järjestämis- ja valvontavastuu on kunnalla. Palveluiden taso ja vuosittainen määräraha ovat kunnan päätettävissä. Kuopion kaupungin perusturva- ja terveyslautakunta vahvistaa 20.12.2011 omaishoidon tuen myöntämisperusteet 1.1.2012 alkaen.

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai pitkäaikaissairaana (sairauden kesto vähintään noin 1 vuosi) tai saattohoitoa tarvitsevan henkilön vaativan hoidon ja huolenpidon järjestämistä hoidettavan kotona omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Erityisestä syystä hoito voi tapahtua myös hoitajan kotona. Omaishoidon tukea ei voi myöntää yksityiselle palveluntuottajalle.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Palveluina voidaan järjestää mm. päiväkeskustoimintaa, vuorohoitoa tai myöntää palveluseleitä, joiden käyttö määritellään hoitosopimuksessa. Hoidettavalle annettavat palvelut sovitetaan yhteen yksilöllisesti, harkintaa käyttäen, kaupungin järjestämien muiden palveluiden kanssa.

Omaishoidon tuen palkkio maksetaan korvauksena tehdystä hoitotyöstä. Tukeen ei ole oikeutta, mikäli avun tarve on pelkästään esim. ruoanlaitossa, siivouksessa ja asiainnissa kodin ulkopuolella.

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen palvelu. Määräraha kohdennetaan eniten hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville. Omaishoidon tuen maksaminen alkaa aikaisintaan hakemuskuukautta seuraavan kuukauden alusta. Tukea ei makseta, jos hoidettava on sairaalassa potilaana tai käy kokeilulomilla kotona sairaalasta. Omaishoidon tuen myöntämisestä päättää viranhaltija, joka voi tarvittaessa konsultoida moniammatillista työryhmää päätöksenteossaan. Työryhmään kuuluvat lääkäri, sairaanhoitaja, sosiaalityöntekijä sekä omaishoidon tuen ohjaajat.

Omaishoidon tuen myöntämisedellytykset ja tukea koskeva sopimus

Hoitajan tulee olla terveytensä ja toimintakykynsä puolesta sopiva hoitajaksi ja hänen on kyettävä kantamaan kokonaisvastuu hoidettavasta. Hoitajan sopivuuteen voivat vaikuttaa sosiaaliset tai terveydelliset syyt tai muut erityiset syyt esim. päihteiden käyttö. Hoito-olosuhteiden tulee olla omaishoidolle sopivat. Omaishoidon tuen myöntämisen tulee olla hoidettavan edun mukaista.

Omaishoidon tuesta tehdään hoitajan ja kunnan välillä sopimus, jonka liitteenä on oltava hoito- ja palvelusuunnitelma. Sopimus on toimeksiantosopimus, jolloin hoitajalla ei ole työsopimuksen mukaisia loma-, päiväraha-, työaika-, ym. etuuksia.

Hoitaja ei ole työsopimuslain tarkoittamassa työsopimussuhteessa sopimuksentekijäkuntaan, hoidettavaan tai huoltajaan.

Omaishoidon tuesta hoitajan kanssa sopimuksen tehneen kunnan on otettava tapaturmavakuutuslain (608/1948) 57 §:n 1 momentin mukainen vakuutus hoitajalle.

Sopimuksessa on mainittava:

1. Hoitopalkkion määrä ja maksutapa
2. Hoitajan oikeudesta vapaapäiviin (4 §:1)
3. Maininta hoitopalkkion maksamisesta silloin, kun hoito keskeytyy hoitajasta
4. Johtuvasta syystä tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä
5. Määräaikaisen sopimuksen kesto
6. Sopimus on yleensä voimassa toistaiseksi, mutta erityisestä syystä se voidaan tehdä määräaikaisena.
7. Muut hoitoa koskevat asiat

Kaupungin puolelta sopimusta tarkistetaan hoidon kestoja tai sisältöä koskevien muutosten vuoksi tai jos siihen muutoin on aihetta. Tavoitteena on päivittää omaishoidon tuen hoito- ja palvelusuunnitelma kerran vuodessa. Hoitajalla on velvollisuus ilmoittaa hoidon keskeytyksistä heti. Myös olosuhteissa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava, esim. omaishoitajan terveydentilan heikentymisestä.

Omaishoidon tuki maksetaan hoitajan ilmoittamalle tilille rahalaitokseen kunkin kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Omaishoidon tuki on veronalaista tuloa, josta kunta suorittaa ennakonpidätyksen, eläkevakuutusmaksut ja sosiaaliturvamaksut.

Hoidon keskeytys ja sopimuksen irtisanominen

Omaishoidon tukea maksetaan hoidon tilapäisen keskeytyksen (mm. vuorohoito) ajalta enintään viideltä keskeytyspäivältä kalenterikuukaudessa. Meno- ja lähtöpäivää ei kuitenkaan katsota keskeytyspäiviksi. Jos omaishoito hoidettavan terveydentilasta johtuvasta syystä keskeytyy tilapäisesti, hoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua.

Hoitajan sairauden aiheuttaman hoidon keskeytyksen ajalta hoitajalla on oikeus hoitopalkkioon sairastumispäivältä ja sitä seuraavilta yhdeksältä päivältä. Tämän jälkeen tulee maksuun keskeytys siihen saakka, kunnes hoidettava on taas omaishoitajan hoidettavana.

Sopimuksen irtisanomisessa noudatetaan omaishoidon tuesta annetun lain 9 §:n mukaisia sopimuksen päättymistä ja purkamista koskevia säännöksiä. Irtisanomisajasta riippumatta sopimus päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana hoito hoidettavan terveydentilan muutoksista johtuen käy tarpeettomaksi. Määräajaksi tehty sopimus lakkaa ilman irtisanomista määräajan päätyttyä.

Hoito- ja palvelusuunnitelma

Omaishoidon tuesta on laadittava yhdessä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma. Suunnitelmaan tulee liittää tiedot omaishoidontu-

kilain mukaisista hoidettavan ja hoitajan oikeuksia koskevista säännöksistä ja niiden soveltamisesta. Lisäksi suunnitelmaan tulee kirjata ainakin:

1. Omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö
2. Muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveystalvelujen määrä ja sisältö
3. Omaishoitajan hoitotehtävää tukevien sosiaalipalvelujen määrä ja sisältö
4. Suunnitelma hoidon järjestämiseksi omaishoitajan poissaolon aikana
5. Suunnitelma hoidon järjestämiseksi omaishoitajan äkillisen sairauspoissaolon aikana.

Omaishoitajan lakisääteinen vapaa

Omaishoidon tukilain 4 §:n mukaan kunnan kanssa sopimuksen tehneellä omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Kotihoitopäiviä on oltava kuukaudessa vähintään 16.

Vapaaapäiväoikeus toteutetaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaan määritellyllä tavalla. Vain yksi vapaa päivien järjestämistapa voi olla käytössä kerrallaan. Vapaa päivät suositellaan pidettäväksi kuukausittain tai jaksoittain kolmen kuukauden kerryttämisen jälkeen. Lakisääteisiä vapaa päiviä voidaan kerryttää enintään 6 kuukaudelta.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen korvaava hoito järjestetään omaishoidon tuen palvelusetelin avulla tai kaupungin resurssien puitteissa ympärivuorokautisena hoitona kaupungin omana palveluna. Hoidon omavastuu hinta on 10,60 € /vrk (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 b §). Oma-
vastuu hinta päivittyy vuodelle 2012, mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin vahvistetaan muutoksia.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaa päivän järjestäminen voidaan korvata perhe-
hoidon toimeksiantosopimuksella, jossa yksityishenkilölle maksetaan korvausta omaishoitajan sijaisena toimimisesta. Palkkio voidaan maksaa kolmelta päivältä kuukaudessa ja se on noin 50 euroa/ vrk.

Omaishoitotehtävän muu tukeminen

Yhtenä vaihtoehtona omaishoitaja voi valita omaishoidon tuen palvelusetelin, jolloin yksi palveluseteli korvaa yhden lakisääteisen vapaa päivän. Omaishoitajalle voidaan myöntää kolme palveluseteliä toteutunutta hoitokuukautta kohti. Lisäseteleitä voidaan myöntää ainoastaan erityistilanteissa. Palvelusetelin arvo on 110 € ja se on tarkoitettu palvelujen hankkimiseen yksityiseltä palveluntuottajalta. Kaupunki hyväksyy palvelusetelipalveluntuottajat. Palveluntuottajan on täytettävä sekä lakisääteiset että kunnan asettamat hyväksymisehdot.

Kehitysvammahuollossa omaishoitajalle ei myönnetä erillisiä vapaa päiviä, mikäli lomaoikeus toteutuu tilapäiseen hoitoon myönnettyinä päivinä.

Kotihoidon palvelut ja palvelumaksut

Kotihoidon palveluiden määrästä ja palvelumaksuista sovitaan erikseen kotihoidon hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

Omaishoidon hoitopalkkioiden määrä

Hoitopalkkion suuruus määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Hoitopalkkioita tarkistetaan kalenterivuositain kertoimella, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 b §:n soveltamista varten.

Omaishoidon tuen palkkio maksetaan korvauksena tehdystä hoitotyöstä. Hoitopalkkion määrää voidaan alentaa 300 eurolla/kuukausi hoidon sitovuuden ollessa vähäisempää, koska osa hoidettavan tarvitsemasta auttamisesta järjestetään kunnan muilla palveluilla (laki omaishoidon tuesta 5 § 2:1). Tukeen ei ole oikeutta mikäli avun tarve on pelkästään ruoanlaitossa, siivouksessa ja asioinnissa kodin ulkopuolella.

1. Perustukea tarvitsevat / Hoitopalkkio 367,07 euroa/kk

Hoidettava tarvitsee hoivaa, huolenpitoa, valvontaa ja/tai ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa (esim. aamu- ja iltatoimet, ruokailu, hygienian hoito) useita kertoja päivässä. Pääsääntöisesti hoidettava ei voi asua yksin, mutta hän voi kuitenkin olla joitakin tunteja yksin.

Ryhmään kuuluvat myös alle 18-vuotiaat vaikeavammaiset tai sairaat lapset sekä vaikeavammaiset aikuiset, jotka käyttävät suurimman osan vuodesta kodin ulkopuolisia palveluja. Alle 18-vuotiaiden hoidettavien kohdalla arvioinnissa kiinnitetään huomiota päivittäisten toimintojen lisäksi liikuntakykyyn, kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen. Tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisen tai pitkäaikaissairaana lapsen hoitoon.

2. Jatkuvaa tukea tarvitsevat / Hoitopalkkio 545,36 euroa/kk

Hoidettava tarvitsee paljon hoitoa, huolenpitoa ja/tai valvontaa monissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Näitä ovat esim. hoidettavan avustaminen tai ohjaaminen WC-käynneissä, peseytymisessä, pukeutumisessa ja ruokailussa. Hoitotyö sitoo hoitajan lähes ympäri vuorokauden niin, että hoidettavan voi jättää yksin korkeintaan 1 – 2 tunniksi. Hoidettava ei kykene asumaan yksin. Ilman omaishoitajaa hoidettava tarvitsisi ympärivuorokautista hoivaa / hoitoa.

3. Erityistukea tarvitsevat / Hoitopalkkio 907,18 euroa/kk

Hoidettava tarvitsee ympärivuorokautisesti runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa kaikissa päivittäisissä toiminnoissa, esimerkiksi hoidettava tarvitsee toisen henkilön apua WC-käynneissä, peseytymisessä, pukeutumisessa ja ruokailussa, eikä häntä voi jättää yksin. Ilman omaishoitajan antamaa apua hoidettava olisi pysyvässä laitoshoidossa.

4. Omaishoidon tuen korottaminen erityistapauksissa / Hoitopalkkio 1573,16 euroa/kk

Hoitajalle, joka jää ansiotyöstä hoitamaan laitoshoidon tarpeessa olevaa hoidettavaa. Edellytyksenä on, että hoitajalle järjestyy mahdollisuus olla pois ansiotyöstä, eikä hän saa mitään muuta korvausta ansiotulon menetyksestä. Hoitaja on työikäinen. Hoidettava on avuntarpeen perusteella maksuluokassa 3.

LIITE 4. Palveluseteliohjeet perusturvan palvelualueella 1.1. – 31.12.2012

Mikä on palveluseteli?

Palveluseteli on yksi palvelujen järjestämistapa. Palvelusetelillä myönnetään asiakkaalle sitoumus maksaa tietty osa tietyistä yksityisen palveluntuottajan antamasta palvelusta. Palvelujen järjestäjä myöntää asiakkaalle palvelusetelin ja palveluntuottaja laskuttaa palvelujen järjestäjää palvelusetelin arvosta. Palvelusetelin saanut asiakas maksaa palveluntuottajalle palvelusetelin arvon ja palveluntuottajan perimän palvelujen hinnan välisen erotuksen. Palvelusetelin hinta vahvistetaan vuosittain. Kaupunki tarkistaa sekä palvelusetelillä tuotettavien palveluiden tuotevalikoimaa että palvelusetelien arvojen nostamista tai laske- mista kehittämistyöstä saatujen arvioiden perusteella.

Palveluseteli perustuu siis kolmen osapuolen toimintaan:

- asiakas; palvelusetelin saaja, palvelujen ostaja ja osittain vastuussa palvelujen kustannuksista (omavastuuosuus)
- palvelujen järjestäjä = perusturvan palvelualue (palveluohjausyksikkö); palvelusetelin myöntäjä, joka on osittain vastuussa palvelujen kustannuksista (palvelusetelin hinta)
- palveluntuottaja; palvelujen järjestäjän hyväksymä palvelujen tarjoaja ja suorittaja (yrittäjä, yritys, järjestö tai kolmannen sektorin palveluntuottaja)

Perusturvan palvelualueella siirrytään sähköiseen palveluseteliin 1.2.2011 alkaen, johon asti käytössä on painettu seteli. Palveluseteliä käytettäessä asiakkaalla on vapaus valita palveluntuottaja itse palveluntuottajalistasta tai sähköisen palvelusetelijärjestelmän käynnistyttyä internet-pohjaisesti palvelusetelin tuottajien rekisteristä.

Mitä palvelua tasasuuruksella palvelusetelillä?

1. Tilapäinen kotihoito mukaan lukien kotiutuspalvelu: palveluseteli myönnetään kotihoidon kriteereiden mukaisesti asiakkaan hoitoon tilanteessa, jossa palvelun tarve on tilapäistä tai lyhytkestoista kestäen enintään 1 kk. Esimerkiksi sairaalasta kotiutumisen, läheisen poissaolon tai sairastumisen aikana tarvittavan avun, tilapäisen voimien heikentymisen tai sairastumisen tai omaishoitajan lyhytaikaisen sijaistamisen takia. Palvelusetelin arvo on 24 euroa/tunti tai kerta.
2. Päivätoiminta: palveluseteli myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella päivätoimintaan. Päivätoiminnan kesto on vähintään 5 tuntia. Palvelusetelin arvo on 42 euroa/päivä.
3. Henkilökohtainen avustaminen tai lähiavustaminen (tukipalvelut): palveluseteli myönnetään vammaispuolustajan palvelutarpeen arvioinnin perusteella henkilökohtaiseen avustamiseen. Kotihoidon palvelutarpeen arvioinnin perusteella lähiavustamiseen myönnetään palveluseteli tarveharkintaisesti. Palvelusetelin arvo on 14 euroa tunti tai kerta.

4. Omaishoidon tuki: Palveluseteli myönnetään omaishoitajan lakisääteisen vapaan järjestämiseen. Palvelusetelillä omaishoitaja voi hankkia kotiin annettavia palveluita, tai omaishoidon sijaispalvelua (mm. ulkoilu, siivo-us) tai lyhytaikaista hoitoa hoitokodissa (ns. vuorohoitoa). Siivoukseen voi palveluseteliä käyttää pääsääntöisesti 1 seteli/kuukausi tai yksilöllisen tarveharkinnan perusteella. Palvelusetelin arvo on 110 euroa/ vapaa-päivä. Omaishoidon tuen kriteerit vahvistetaan vuosittain sosiaali- ja terveyslautakunnassa.
5. Ryhmäkotiasuminen: Palveluseteli myönnetään ryhmäkotiasumiseen perusturvan palvelualueen palveluohjausyksikön KUVAKE-tiimin palveluasumisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Ryhmäkodissa hoitohenkilökunta on paikalla ma-su klo 7-21 välisenä aikana ja henkilökunnan saatavuus on turvattu 24h/vrk. Palvelusetelin arvo on 1400 €/kk tai 46 euroa/vrk.

Mitä palvelua tulosidonnaisella palvelusetelillä?

Säännöllinen kotihoito

Säännöllinen kotihoito: palveluseteli myönnetään kotihoidon kriteereiden perusteella palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaiseen säännölliseen kotihoitoon määrääjäksi enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Palveluseteli on tulosidonnainen ja palvelusetelin arvo on 24 € / tunti tai kerta ja vähintään 7 € / tunti. Palveluseteli on voimassa palvelusetelipäätöksessä ilmoitetun määrääjän.

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvon määräytyminen

Sosiaalihuoltolain 29 b:ssä säädettyjä jatkuvan ja säännöllisen kotipalvelun tulo-rajoja ja vähennysprosentteja käytetään myös palvelusetelin arvoa määriteltäessä. Kunta päättää tukipalveluihin ja tilapäisiin kotipalveluihin annettavan palvelusetelin arvosta. Palveluseteli on tällöin myös tulosidonnainen.

Palvelusetelin arvoa määriteltäessä käytettävät tulorajat ja vähennysprosentit ovat seuraavat:

Kotitalouden koko, henkilöä	Tuloraja, euroa /kuukausi	Vähennysprosentti
1	520	35
2	959	22
3	1 504	18
4	1 860	15
5	2 252	13
6	2 584	11

Jos kotitalouden henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 316 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä. Palvelusetelin arvo tulee olla vähintään 24 euroa tunnilta, jos kotitalouden tulot eivät ylitä säädettyjä tulorajoja.

**Palvelusetelin arvo lasketaan yhden hengen kotitaloudessa seuraavasti:
24€ - (asiakkaan bruttotulot/kk-520€)x35%:60 ja kahden hengen taloudes-
sa:
24€-talouden bruttotulot/kk-959€)x 35%:60**

Esimerkki: Asiakkaan tulot 1600€/kk
 $24€ - (1600€ - 520€) \times 35\% : 60 = 24€ - 1080 \times 35\% : 60 = 24€ - 6,30€ = 17,70€/tunti$.
 Palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa yhdeltä käyntikerralta aina vähintään puolen tunnin aika. Palveluohjausyksikkö tekee palvelusetelin arvosta erillisen päätöksen. Päätöstä varten asiakas toimittaa tulotietonsa tuloksetilomakkeella ja tarvittavilla liitteillä.

Palvelusetelin myöntäminen edellyttää viranhaltijapäätöksen

Palvelusetelin antaminen perustuu perusturvan palvelualueen palveluohjausyksikön viranhaltijan päätökseen. Päätöksen perusteena hyödynnetään palvelutasomäärittelyjen mukaista toimintakyvyn arviota (mm. Rava, Varhaisen mukaan-tulon toimintakykymittarit). Palvelusetelin tarkoituksena on tukea kotona asuivien selviytymistä. Palvelusetelin myöntäminen on sidoksissa perusturvan palvelualueen vuodelle 2011 talousarviossa varattuun määrärahaan sekä kaupunginhallituksen erikseen osoittamaan palvelusetelin kehittämismäärärahaan.

Palvelun sisällön on vastattava kaupungin asettamia lakisäätteisiä ja muita ehtoja, jotka määrittellään erikseen kullekin annettavalle palvelulle. Asiakkaan palvelutarpeet määrittellään hoito- ja palvelusuunnitelmassa (lukuun ottamatta äkillinen tai tilapäinen palvelu). Palvelujen laatuosa valvotaan säädösten edellyttämällä tavalla. Ennen palvelusetelipäätöstä varmistetaan, että asiakkaalla on edellytykset käyttää palvelusetelin avulla tuotettavaa palvelua. Perusturvan palvelualueen henkilökunta antaa myös palvelusetelin käyttöön liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

Asiakas ja palveluseteli

Asiakas tai hänen edustajansa ottaa yhteyttä palveluohjausyksikön henkilökuntaan ja hakee kirjallisesti palveluseteliä. Hakemukseen tulee liittää asiakkaan tulotiedot. Palvelun tarve ja toimintakyky arvioidaan ja tarvittaessa myönnetään palvelu, joka voidaan järjestää palvelusetelin avulla. Kun asiakas saa palvelusetelipäätöksen, palvelusetelin/palvelusetelit ja listan palveluntuottajista, hän itse valitsee palveluntuottajan, tekee sopimuksen hänen kanssaan ja ostaa tuottajalta palvelusetelipäätöksessä mainitun palvelun palvelusetelin voimassaoloaikana. Asiakas varmentaa palvelun toteutumisen allekirjoittamalla tuottajan laatiman raportin. Asiakas maksaa palvelun omavastuuosuuden suoraan palveluntuottajalle laskun mukaisesti.

Halutessaan asiakas voi irtisanoa sopimuksen ja vaihtaa palveluntuottajaa sovitujen irtisanomisaikojen rajoissa. Asiakas voi kieltäytyä vastaanottamasta hänelle tarjotun palvelusetelin, jolloin palvelujen järjestäjä ohjaa hänet muulla tavoin järjestettävien palvelujen piiriin. Palvelusetelijärjestelmä ei synnytä asiakkaalle uusia oikeuksia palveluihin. Asiakas voi hakea muutosta palvelusetelipäätökseen Kuopion kaupungin perusturva- ja terveyslautakunnan jaostolta.

Palveluseteli on asiakkaalle veroton etuus, kun se:

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön asiakas itse määrittelee.

Palvelusetelillä hankitut koti- ja tukipalvelut eivät ole arvonlisäverollisia, jos palveluntuottaja on merkitty yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien rekisteriin. Muussa tapauksessa palveluntuottajan asiakkaalta laskuttama omavastuuosuus voi sisältää arvonlisäveroa, joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Palvelusetelin omavastuuosuudesta asiakkaalle aiheutuviin kustannuksiin ei tuloverolain (1065/2003) mukaan voida myöntää kotitalousvähennystä. Sen sijaan kotitalousvähennys voidaan myöntää palveluista, jotka asiakas ostaa palvelusetelillä myönnetyn palvelun lisäksi yksityiseltä palveluntuottajalta kokonaan omalla kustannuksellaan, koska tällöin on kyse täysin erillisestä työsuorituksesta. Palvelusetelillä hankkimiensa palvelujen lisäksi itse ostettuun palveluun sovelletaan kuluttajansuojalakea. Jos asiakas haluaa ostaa palvelusetelin lisäksi itse lisää palvelua palveluntuottajalta, kyseessä on asiakkaan ja palveluntuottajan erillinen kirjallinen sopimus.

Palveluntuottaja ja palveluseteli

Palveluntuottajiksi hyväksytään hakijat, jotka täyttävät mm. seuraavat ehdot (lisätietoja hakemuslomakkeessa):

- täyttää yksityisten sosiaali- ja terveystalouden valvontaa koskevien lakien ja vastaavien asetusten vaatimukset
- on tehnyt yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain mukaisen ilmoituksen kotikuntaan yksityisten palvelujen tuottamisesta
- on ennakkoperintärekisterissä
- sitoutuu hyvään laatuun ja luotettavuuteen
- sitoutuu noudattamaan salassapitovelvollisuutta ja tietosuojaa ja henkilörekisterin mukaisia säädöksiä
- on tehnyt yritykselleen vastuuvakuutuksen
- antaa luvan julkaista tietojaan palveluntuottajarekisterissä
- antaa luvan tehdä asiakaskyselyjä asiakkaillensa
- huolehtii siitä, että kaikki työntekijät, jotka tekevät lääkehuoltoa, ovat saaneet siihen riittävän koulutuksen.